

Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Noord-Holland 2040

Gedeputeerde Staten

september 2014

Inhoudsopgave

1. Inleiding.....	3
2. Overzicht projecten en programma's Uitvoeringsprogramma Structuurvisie.....	7
3. Voortgezette projecten en programma's.....	11
4. Nieuwe projecten en programma's.....	45
5. Af te voeren projecten en programma's.....	79

1. Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Noord-Holland 2040

Inleiding

Voor u ligt de eerste geactualiseerde versie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Noord-Holland 2040 in een nieuwe vorm. Vanaf nu maakt het Uitvoeringsprogramma niet meer integraal onderdeel uit van de Structuurvisie. Dit maakt het mogelijk het Uitvoeringsprogramma jaarlijks te actualiseren zonder daarvoor de Structuurvisie te hoeven wijzigen.

Het Uitvoeringsprogramma blijft nadrukkelijk verbonden aan de Structuurvisie Noord-Holland 2040. Samen met de Structuurvisie en de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) vormt het Uitvoeringsprogramma de ruggengraat van het ruimtelijk beleid van de provincie.

In de Structuurvisie hebben we onze provinciale ruimtelijke belangen geformuleerd. Als integrale afweging tussen onze verschillende ruimtelijke belangen vormt de Structuurvisie als beleidskader de basis voor ons handelen en de wijze waarop we onze RO-instrumenten inzetten. De Structuurvisie geeft richting aan de door ons gewenste ruimtelijke inrichting van een gebied waardoor voor eenieder duidelijk is of initiatieven daarbinnen passen. Voor onszelf is de Structuurvisie het kader voor de afweging van concrete ruimtelijke beslissingen en de inzet van uitvoeringsinstrumenten (bijvoorbeeld plantoetsing, projectbesluiten, bestuurlijk overleg en beschikbaar stellen van financiële middelen).

De PRV vormt ons belangrijkste instrument om onze ruimtelijke belangen zoals vastgelegd in de Structuurvisie te borgen en ervoor te zorgen dat er geen ruimtelijke ontwikkelingen plaatsvinden die strijdig zijn met onze belangen. De PRV is richtinggevend voor anderen, maar heeft als juridisch instrument een sterk reactief karakter.

Het Uitvoeringsprogramma gaat primair over ons eigen handelen als provincie. In het programma zijn de belangrijkste provinciale projecten die uitvoering geven aan onze Structuurvisiedoelen opgenomen en in samenhang met elkaar gebracht. Daarmee richt het Uitvoeringsprogramma zich op de programmering van ruimtelijke projecten en thema's die van belang zijn in het licht van onze Structuurvisie. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om de ontwikkeling van OV-knooppunten en de ontwikkeling van de kusten in Noord-Holland vanuit het oogpunt van waterveiligheid en versterking van de economische betekenis. Anders dan de Structuurvisie zelf, die 2040 als horizon heeft, vormt het Uitvoeringsprogramma een dynamisch instrument. Jaarlijks wordt het programma geactualiseerd, zodat we de uitvoering van ons ruimtelijk beleid kunnen bijstellen als actuele ontwikkelingen hierom vragen.

Projecten in het uitvoeringsprogramma

Veel provinciale projecten, programma's en beleidskaders geven uitvoering aan onze provinciale belangen in de Structuurvisie. Voorbeelden hiervan zijn het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur, de Strategische Agenda Kust, het Provinciaal Milieubeleidsplan en de Agenda Groen. Deze programma's en beleidskaders raken aan meer dan alleen het provinciale ruimtelijk beleid en zijn daarom ook niet allemaal in het Uitvoeringsprogramma opgenomen.

Het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie vormt een limitatief overzicht van de belangrijkste, ruimtelijk relevante, provinciale projecten die aantoonbaar bijdragen aan onze doelen van de Structuurvisie. Al deze projecten kennen hun eigen besluitvorming via de bestuurlijke portefeuille en beleidsprogramma's waar ze onderdeel van uitmaken. Het Uitvoeringsprogramma

Structuurvisie biedt een overzicht over deze projecten en brengt ze in samenhang met elkaar. Daarnaast bewaakt het programma de voortgang en de effectiviteit van de projecten in relatie tot onze Structuurvisie. Dit laatste is mogelijk omdat in het Uitvoeringsprogramma de verschillende projecten expliciet zijn gekoppeld aan de provinciale belangen en doelen in onze Structuurvisie. Hiermee is het programma een belangrijk instrument om de uitvoering van ons ruimtelijk beleid te monitoren en waar nodig bij te sturen.

De provinciale belangen in de Structuurvisie worden ook door andere instrumenten dan de in het Uitvoeringsprogramma opgenomen projecten geborgd. Zo bevorderen we bijvoorbeeld de milieukwaliteiten onder andere ook door bij projecten de te verwachten milieueffecten via een Milieueffectrapportage (MER) mee te wegen. Ook stellen wij veel van onze belangen veilig met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV).

Voor alle in het Uitvoeringsprogramma opgenomen projecten geldt dat deze aantoonbaar bijdragen aan de ontwikkeling en borging van onze provinciale belangen in de Structuurvisie. Alle zijn projectmatig van aard in de zin dat ze afgebakend zijn in doel(en), tijd en geld.

De projecten zijn grofweg te onderscheiden in vier categorieën:

- 1) Uitvoeringsprojecten en -programma's: hier is de provincie initiatiefnemer en zelf verantwoordelijk voor de uitvoering (incl. financiering). Voorbeelden hiervan vormen infrastructurele projecten als de Duinpolderweg en verbinding A8/A9 en integrale gebiedsontwikkelingsprojecten als Polder Waard Nieuwland;
- 2) Beleidsvorming en -actualisatie: hier gaat het om voorbereiding van nieuw ruimtelijk beleid c.q. actualisatie van bestaand beleid op basis van actuele ontwikkelingen;
- 3) Onderzoek: dit betreft primair onderzoek naar de ruimtelijke impact van ontwikkelingen. Het onderzoek kan zowel bedoeld zijn voor de provincie (bijvoorbeeld ten behoeve van de ontwikkeling van nieuw ruimtelijk beleid) als voor anderen (gemeenten, ontwikkelaars, etc.);
- 4) Ontwikkeling van nieuwe instrumenten: de ontwikkeling en toepassing van nieuwe instrumenten om ons ruimtelijk beleid effectiever uit te kunnen voeren.

Met deze nieuwe versie wordt het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Noord-Holland 2040, voor het eerst sinds de vaststelling van de Structuurvisie in juni 2010, geactualiseerd. Bij de actualisering is primair gekeken naar de voortgang van de projecten die in het programma zijn opgenomen. Volgend jaar zal bij de actualisering ook gekeken worden naar de effectiviteit van de projecten: in hoeverre dragen de projecten daadwerkelijk bij aan de Structuurvisiedoelen waaraan ze zijn gekoppeld?

Aangezien dit de eerste actualisering is sinds vier jaar, zijn er relatief veel wijzigingen in het Uitvoeringsprogramma. In totaal zijn 29 projecten afgerond of om andere redenen beëindigd. In sommige gevallen krijgen deze projecten een vervolg in een nieuw project.

21 projecten worden gecontinueerd, soms in gewijzigde vorm. Daarnaast zijn 26 nieuwe projecten toegevoegd die recentelijk zijn gestart of binnenkort van start zullen gaan.

Met de nieuwe projecten wordt een nadere invulling gegeven aan enkele belangrijke provinciale ruimtelijke belangen, zoals klimaatbestendigheid, ruimtelijke kwaliteit en het bieden van voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen. Ten tijde van de vaststelling van de eerste versie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie in juni 2010 (tegelijk met de Structuurvisie) waren sommige van deze belangen, in termen van uitvoering en instrumentatie, nog in ontwikkeling. Voorbeelden hiervan vormen de projecten Meerlaagse waterveiligheid en Meegroeiconcepten waarin we werken aan de ontwikkeling van instrumenten

die naast preventie ook inzetten op beperking van de gevolgen van overstroming. Een ander voorbeeld is de ontwikkeling van een provinciale monumentenmonitor die een bijdrage levert aan de verdere ontwikkeling van ons ruimtelijke kwaliteitsinstrumentarium.

Met de nieuwe projecten worden tevens, door middel van onderzoek, enkele actuele ruimtelijke thema's opgepakt die mogelijk in de toekomst vragen om ander beleid of nieuwe instrumenten: de ruimtelijke impact van de energietransitie, transformatie en binnenstedelijk bouwen en de ruimtelijke impact van tijdelijke functies en functieverbreiding en -verandering.

Cyclus: actualisering en monitoring/evaluatie

De looptijd van het Uitvoeringsprogramma is gelijk aan de Structuurvisie Noord-Holland 2040 waaraan het programma is verbonden.

Jaarlijks actualiseren Gedeputeerde Staten het Uitvoeringsprogramma. Het ene jaar is dit een 'lichte' actualisering. Hierbij wordt uitsluitend gekeken naar de voortgang van de projecten, zoals nu het geval is bij deze eerste actualisering. Het jaar daarna betreft dit een 'zware' actualisering, die gekoppeld is aan de tweejaarlijkse evaluatie van de Structuurvisie. Bij deze actualisering wordt niet alleen gekeken naar de voortgang van de projecten, maar ook naar de relatie tussen de projecten en de effectiviteit van de Structuurvisie. Indien blijkt dat de realisatie van een Structuurvisiedoel achterloopt bij de verwachtingen, kan dit aanleiding geven om de bijbehorende projecten uit het Uitvoeringsprogramma nader onder de loep te nemen en wijzigingen aan te brengen. Daarnaast kunnen ook andere relevante ontwikkelingen aanleiding geven om het uitvoeringsprogramma te herzien. Het door Provinciale Staten vastgestelde kader, de Structuurvisie Noord-Holland 2040, is daarbij leidend.

De actualisering vindt jaarlijks in juni plaats. Dit sluit goed aan op de jaarlijkse begrotingscyclus.

Budget

Het grootste deel van de in het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie opgenomen projecten wordt gefinancierd vanuit de betreffende portefeuille.

Voor een beperkt aantal projecten, waaronder de integrale gebiedsontwikkelingsprojecten en enkele onderzoeken, wordt het specifiek voor de uitvoering van de Structuurvisie beschikbare budget (€ 2.081.000 per jaar) ingezet. Voor het programma OV knooppunten is, in aanvulling hierop, in 2014 een budget van € 170.000 en in de periode 2015 tot en met 2017 een budget van € 570.000 beschikbaar.

Leeswijzer

Het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie Noord-Holland 2040 bestaat uit de volgende onderdelen:

- 1) overzicht van alle projecten die zijn opgenomen gekoppeld aan de in de Structuurvisie benoemde belangen en doelen;
- 2) beschrijving van alle projecten (bestaand en nieuw);
- 3) overzicht van alle projecten die afgerond of om andere reden beëindigd zijn.

In het overzicht met alle projecten die in het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zijn opgenomen, zijn de projecten gekoppeld aan de door ons in de Structuurvisie geformuleerde belangen en doelen.

Sommige projecten geven invulling aan een specifiek beleidsdoel, andere aan meerdere doelen tegelijk (deelbelang) en sommige projecten dragen bij aan realisatie van meerdere deelbelangen en daarmee aan onze hoofdbelangen. Daarom is de koppeling tussen de projecten en de belangen/doelen van de Structuurvisie op drie niveaus aangebracht (hoofdbelang, deelbelang en

beleidsdoel). Sommige projecten komen meerdere keren voor in het overzicht, omdat ze uitvoering geven aan meerdere doelen of deelbelangen.
In het overzicht zijn de nieuwe projecten groen gearceerd.

Van ieder project in het Uitvoeringsprogramma is een beschrijving opgenomen. In de projectbeschrijvingen wordt nader ingegaan op doel, activiteiten en planning van de projecten. In de beschrijving wordt de stand van zaken van het project per 1 september 2014 weergegeven.

Bij iedere actualisering wordt een overzicht toegevoegd van de projecten die zijn afgerond of om andere reden zijn stopgezet en daarom niet meer in het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zijn opgenomen. Per project wordt aangegeven wat de reden van beëindiging is inclusief de bestuurlijke besluitvorming hierover. In sommige gevallen gaat het om projecten die in een sterk gewijzigde vorm weer als nieuw project terugkeren in het Uitvoeringsprogramma.

2. Overzicht projecten en programma's Uitvoeringsprogramma Structuurvisie

Hoofdbelang (H)	Programma / projecten	Deelbelang (D)	Programma/ projecten	Beleidsdoel (B)	Programma / Projecten
1. Klimaat- bestendigheid	. Metropolitaan Landschap . De Kop Werkt	1. Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast	. Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart . Het Groene Hart . Meerlaagse waterveiligheid . Meegroeiconcepten kustplaatsen . De Nieuwe Afsluitdijk (DNA)	1. We zorgen voor voldoende ruimte voor het verbeteren, aanpassen en vernieuwen van de waterkeringen, watersystemen en piek- en calamiteitenbergingen met aandacht voor de robuustheid en de ruimtelijke kwaliteit bij de dijkverbeteringen.	. Integrale gebiedsontwikkeling Horstermeer . Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West . Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken)
				2. We normeren, toetsen en verbeteren de regionale waterkeringen en bij noodzakelijke verbeteringen geven wij aandacht aan de ruimtelijke kwaliteit	
		2. Voldoende en schoon drink, grond- en oppervlaktewater	. Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart . Het Groene Hart . Laag Holland	3. We bepalen de (on)mogelijkheden van het Noord-Hollandse watersysteem voor nieuwe ruimtelijke functies	. Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West . Integrale gebiedsontwikkeling Horstermeer . Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal . Uitrol voorzieningenniveau zoetwater Haarlemmermeer
				4. We stellen de drinkwatervoorziening veilig en eventueel zoetwatertekort zal voorkomen worden	
		3. Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie	. Onderzoek ruimtelijke en sociaaleconomische effecten energietransitie	5. We behalen strategische waterdoelen en staan garant voor het ruimtelijk waterbelang	. Stimulering herstructurering Wind op Land . Windplan Wieringermeer
				6. We creëren ruimte voor 685,5 MW opgesteld vermogen windenergie op land in 2020 en wijzen hiertoe in 2014 voldoende ruimte aan.	
				7. We reserveren ruimte voor groot- en kleinschalige duurzame energie en stimuleren innovatie	
				8. We onderschrijven en ondersteunen het Energie en Klimaatakkoord van het Rijk	

Hoofdbelang (H)	Programma/ projecten	Deelbelang (D)	Programma/ projecten	Beleidsdoel (B)	Programma/ Projecten	
2. Ruimtelijke kwaliteit	. Metropolitaan landschap . Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart . Het Groene Hart . UNESCO werelderfgoed de Stelling van Amsterdam . De Nieuwe Hollandse Waterlinie . Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal . OV-Knooppunten . Onderzoek ruimtelijke en sociaaleconomische effecten energietransitie . Uitvoering Visie NZKG	4. Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen	. Kustplaatsen . Ontwikkeling monumentenmonitor . Modernisering en herstructurering glas . Experimenteerruimte landbouw . Integrale gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland . De Kop Werkt! (Ruimte voor vraag) . Uitvoeringskader . Waddenkusttoerisme . Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken) . De Nieuwe Afsluitdijk (DNA)	9. We zorgen dat de nieuwe ontwikkelingen buiten BBG voldoen aan de gestelde criteria en aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie	. Laag Holland . Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder . Stimulering herstructurering Wind op Land . Windplan Wieringermeer	
				10. We behouden en beschermen 17 aardkundige monumenten en 63 aardkundige waardevolle gebieden		
				11. We zorgen dat openheid, duisternis stilte en beleving als belangrijke kernwaarden op verschillende niveaus worden meegenomen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen		
		5. Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden	. Integrale gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland . De Kop Werkt! (Groen in de Kop)	12. We realiseren een robuust samenhangend natuurnetwerk met een hoge biodiversiteit en dragen zorg voor het veiligstellen van dit netwerk	. Integrale gebiedsontwikkeling Horstermeer . Integrale gebiedsontwikkeling Crailo . Programma Groen . Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken)	
				13. We behouden de weidevogels en het karakteristieke open weidecultuurlandschap waarin zij leven.		
				14. Via de Ruimte voor Ruimte regeling verwijderen we ongewenste elementen uit het landschap		
		6. Behoud en ontwikkeling van groen om de stad	. Programma Groen	15. We behouden het Blauwe Hart en verbeteren daarvan de ecologie	. Laag Holland	
				16. We zorgen ervoor dat iedere Noord-Hollander binnen 10 minuten met de fiets of OV in het groen kan staan		
				17. We ontwikkelen extensieve vormen van recreatie in de nationale landschappen waarbij de bijzondere waarden van deze landschappen voorop staan		. Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder . Metropolitaan Landschap . Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen) . Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West . Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken)
				18. We behouden, versterken en ontwikkelen de metropoolregio en de bijbehorende groenblauwe structuur met extra ambitie voor de recreatiemogelijkheden		
19. We behouden en versterken de identiteit en kwaliteit van de bufferzones als belangrijke onderdelen van de metropolitane landschappen en vergroten de mogelijkheden voor ontspanning en dagrecreatie						
20. We behouden het veenweidegebied in de nationale landschappen en geven extra aandacht aan de veenweideproblematiek.	. Laag Holland					

Projectkleur
Groen : nieuw

Hoofdbelang (H)	Programma/ projecten	Deelbelang (D)	Programma/ projecten	Beleidsdoel (B)	Programma / Projecten
3. Duurzaam ruimtegebruik	<p>. Visie op demografische veranderingen</p> <p>. OV-knooppunten . Metropolaan Landschap</p> <p>. Onderzoek ruimtelijke en sociaaleconomische effecten energietransitie</p> <p>. Uitvoering Visie NZKG</p>	7. Milieukwaliteiten		21. Bij gebiedsontwikkelingen lossen we milieuknelpunten op bij externe veiligheid, geluid, geur en lucht	
		8. Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken	<p>. Amsterdam Connecting Trade</p> <p>. Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal</p> <p>. Schipholdriehoek</p> <p>. Provinciale uitwerking ladder voor duurzame verstedelijking</p> <p>. De Kop Werkt!</p>	22. We verbeteren de kwaliteit van het openbaar vervoer in de vorm van nieuwe infrastructuur in de metropoolregio en optimale dienstverlening, service en uitstraling	<p>. Uitvoeringsprogramma Visie OV 2020</p> <p>. HOV in 't Gooi</p>
				23. We optimaliseren het netwerk en voegen ontbrekende schakels toe	<p>. Planstudie verbinding A8/A9</p> <p>. Verkeersmanagement</p> <p>. Duinpolderweg</p>
				24. We stimuleren de binnenvaart als duurzaam alternatief door de optimalisering van de bevaarbaarheid en betrouwbaarheid van vaarwegen en ruimte voor voldoende overslag.	
		9. Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting	<p>. Provinciale uitwerking ladder voor duurzame verstedelijking</p> <p>. Visie op demografische veranderingen</p> <p>. Ontwikkeling monumentenmonitor</p> <p>. Provinciale uitwerking ladder voor duurzame verstedelijking</p> <p>. De Kop Werkt! (kwalitatief woningbouwprogramma)</p>	25. We dragen bij aan optimale benutting van OV-knooppunten om de plaats- en bereikbaarheidswaarde en de kwaliteit te verhogen	
				26. We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming	<p>. Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder</p> <p>. Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Crailo</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal</p> <p>. Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen)</p> <p>. Actualisatie Regionale Actieprogramma's Wonen (RAP)</p> <p>. Binnenstedelijk bouwen</p>
		10. Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij	<p>. Laag Holland</p> <p>. Realisatie van Biovalley gebieden</p> <p>. Modernisering en herstructurering glas</p> <p>. Experimenteerruimte landbouw</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland</p> <p>. De Kop Werkt! (Ruimte voor vraag)</p>	27. We zorgen er voor dat de woningvraag zoveel mogelijk binnen BBG wordt gerealiseerd	
				28. We zorgen ervoor dat woningbouw buiten BBG voldoet aan de leidraad landschap en cultuurhistorie en onze waterdoelstellingen	<p>. Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen)</p>
				29. We behouden een vitale en duurzame agrarische sector en stimuleren verbreding	
		11. Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten	<p>. Amsterdam Connecting Trade</p> <p>. Motorcrossterrein</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal</p> <p>. Schipholdriehoek</p> <p>. Visie op demografische veranderingen</p> <p>. Ontwikkeling monumentenmonitor</p> <p>. Provinciale uitwerking ladder voor duurzame verstedelijking</p> <p>. De Kop Werkt! (Ruimte voor vraag)</p>	30. We zorgen voor ruimtelijke clustering van bollenteelt en glastuinbouw	
				31. We zorgen voor voldoende en gedifferentieerde ruimte voor de landbouw zowel voor de grootschalige landbouw als de gecombineerde landbouw	
				32. We ontsluiten regionale werklocaties (weg en OV) en bevorderen dat bij besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen bereikbaarheid een sturend element wordt	<p>. Provinciale uitwerking ladder voor duurzame verstedelijking</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Crailo</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal</p>
				33. We zetten ons in voor het versterken en inpassen van de Mainport Schiphol en versterken het Noordzeekanaalgebied	
				34. We benutten het huidige haventerrein optimaal door verdichting, innovatie en herstructurering	
				35. We leveren een bijdrage aan de realisatie van een nieuwe zeeluis in IJmuiden	
				36. We behouden en versterken de hoofdwinkelstructuur en stedelijke detailhandel	<p>. Actualisatie detailhandelsbeleid</p>
				37. We staan in het algemeen geen grootschalige nieuwe woningbouw binnen de 20ke contour toe buiten de bestaande bestuurlijke afspraken en wegen binnen de 48dB(A) Lden contour ontwikkelingen af tegen de ontwikkeling van Schiphol	
				38. We waarborgen een gecoördineerd uitvoeringsprogramma voor de regio Schiphol gericht op betere inpassing en acceptatie van de luchthaven	
				39. We stemmen bedrijventerreinen en kantoorlocaties regionaal af en stimuleren herstructurering	<p>. Behoefteraming werklocaties Noord-Holland- Zuid</p> <p>. Behoefteraming werklocaties Noord-Holland-Noord</p>
		12. Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	<p>. Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder</p> <p>. Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Wonen in het Groen, Nieuwe strandwal</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Crailo</p> <p>. Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart</p> <p>. Visie op demografische veranderingen</p> <p>. Ontwikkeling monumentenmonitor</p> <p>. De Kop Werkt! (Ruimte voor vraag)</p> <p>. Uitvoeringskader</p> <p>. Waddenkusttoerisme</p> <p>. De Nieuwe Afsluitdijk (DNA)</p>	40. We voorkomen monofunctionele, geïsoleerde kantoorlocaties	
				41. We realiseren openbaar toegankelijke basisvoorzieningen op regionale en bovenregionale schaal	
				42. We bevorderen het toeristisch bezoek en we verlengen het toeristisch seizoen aan de kusten	
				43. We realiseren een netwerk van recreatieve verbindingen voor wandelen, fietsen en varen	<p>. Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart</p> <p>. Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen)?</p> <p>. Kustplaatsen</p>
				44. We verbeteren de ruimtelijke kwaliteit en versterken de identiteit van badplaatsen	
45. We geven ruimte buiten BBG voor nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen	<p>. Motorcrossterrein</p> <p>. Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen)</p> <p>. Aanpak verblijfsrecreatiesector</p>				
		46. We zorgen voor hoogwaardige watersportvoorzieningen en ondersteunen plannen voor nieuwe jachthavens			

Projectkleur
Groen : nieuw

3. Voortgezette projecten en programma's (peildatum 1 september 2014)

Projecten voortgezet		
Naam project	Portefeuille(onderdeel)	Type project
1. Visie op demografische veranderingen	Demografie	Beleidsvorming
2. Monitor behoefteraming Noord-Holland Zuid	Economie	Onderzoek
3. Uitvoeringsproject Wind op Land - Stimulering herstructurering Wind op Land	Klimaat en duurzame energie/ Ruimtelijke Ordening/ Milieu	Uitvoering
4. Uitvoeringsproject Wind op Land - Windplan Wieringermeer	Klimaat en duurzame energie/ Ruimtelijke Ordening/ Milieu	Uitvoering
5. Het Groene Hart	Landelijk gebied	Uitvoering
6. Laag Holland	Landelijk Gebied	Uitvoering en instrumentontwikkeling
7. Metropolitaan Landschap	Natuur	Beleidsvorming
8. OV-Knooppunten	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
9. Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
10. Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
11. Integrale gebiedsontwikkeling Crailo	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
12. Bouwen met identiteit (Waterlands Wonen)	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering en beleidsvorming
13. Integrale gebiedsontwikkeling Nieuwe Strandwal (Wonen in het Groen)	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
14. Motorcrossterrein	Ruimtelijke Ordening	Uitvoering
15. Schipholdriehoek	Schiphol	Uitvoering
16. UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam	Stelling van Amsterdam	Uitvoering
17. De Nieuwe Hollandse Waterlinie	Stelling van Amsterdam	Uitvoering
18. Amsterdam Connecting Trade	Verkeer en Vervoer	Uitvoering
19. Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart	Water	Beleidsvorming en uitvoering
20. Kustplaatsen	Water	Beleidsvorming
21. Integrale gebiedsontwikkeling Horstermeer	Water	Uitvoering

Naam project/programma	
Visie op demografische veranderingen	1
Portefeuille(onderdeel)	
Demografie	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik	
<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>De demografische veranderingen in Noord-Holland leiden niet alleen tot een daling van de bevolking in bepaalde gebieden, maar ook tot een sterke vergrijzing van de bevolking. Hoewel de demografische verandering een landelijke trend is, zetten verschillende partijen zich in om bijvoorbeeld te trachten bevolkingsdaling te voorkomen teneinde de leefbaarheid te behouden of te verbeteren. Dit leidt mogelijk tot "beleidsconcurrentie". Het is belangrijk te erkennen dat de demografische verandering een autonome ontwikkeling is en dat we moeten nadenken hoe we omgaan met een veranderende omvang en samenstelling van de bevolking. Het gaat dan ook om de vraag hoe we de leefbaarheid kunnen behouden met de demografische verandering. De provincie Noord-Holland zal hierbij een coördinerende en toetsende rol vervullen.</p> <p>Doel van het project is om te komen tot een visie gericht op:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het vergroten van de bewustwording van de demografische veranderingen in- en extern. Wat betreft de bewustwording intern gaat het vooral over de doorwerking van de verwachte demografische veranderingen op de diverse beleidsterreinen (ruimtelijke ordening, mobiliteit, wonen, arbeidsmarkt en onderwijs, toerisme en economie, zorg en welzijn) waarop de provincie actief is. - De rol van de provincie in de doorwerking van de demografische ontwikkelingen in het regionaal beleid van verschillende partijen. <p>In 2013 is gestart met een verkenning van de demografische ontwikkelingen in Noord-Holland, de mogelijke gevolgen voor diverse beleidsterreinen en de aanzetten voor de veranderingen in het ruimtelijk-economische en sociale beleid. Deze verkenning heeft geleid tot een symposium over de demografische ontwikkeling, gericht op de bewustwording van de ontwikkelingen en op de vraag hoe de verschillende bestuurlijke en maatschappelijke partijen actief zouden kunnen samenwerken op dit terrein. Dit symposium is gehouden op 28 mei 2014.</p> <p>De verkenning en het symposium signaleerden de volgende ontwikkelingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Door de interactie van de demografische ontwikkeling en de verstedelijking zijn er vier duidelijke trendbreuken: <ul style="list-style-type: none"> o De groei van de bevolking in Nederland zal ten opzichte van de voorgaande decennia veel lager zijn. Vooral het aantal ouderen zal toenemen. o De beroepsbevolking in Nederland zal de komende decennia gaan dalen o De groei van de woningbehoefte zal in de komende decennia vooral bepaald worden door de groei van het aantal ouderen. o Door een sterke verstedelijking zullen de verschillen tussen regio's steeds groter worden. - Door de sterke verstedelijking van de afgelopen 10 jaar zal in het zuiden van de provincie de groei van de bevolking hoog blijven en zal in het noorden van de provincie de groei van de bevolking steeds verder afnemen en mogelijk leiden tot bevolkingsdaling. Zowel in het zuiden als in het noorden van de provincie zal het aantal ouderen sterk toenemen. In het noorden van de provincie zal de beroepsbevolking aanzienlijk afnemen. In het zuiden van de provincie blijft de beroepsbevolking nog licht groeien. - Ontwikkelingen zijn niet alleen lokaal maar regionaal. De beleidsreactie moet daarom ook regionaal afgestemd worden, om lokale acties te versterken en beleidsconcurrentie te voorkomen. - Er is een toenemende bewustwording bij overheden, maatschappelijke partijen en bedrijven dat de demografische ontwikkelingen nieuwe beleidsvragen genereren. - Er is bij veel partijen behoefte aan een rol van de provincie in de bewustwording en beleidsvorming op diverse beleidsterreinen. Er is nog geen duidelijk beeld over de invulling van die rol. 	

In het najaar van 2014 zal GS in een beleidsnotitie aangeven hoe we, op basis van de gesignaleerde ontwikkelingen, verdere invulling willen geven aan de rol van de provincie bij het anticiperen op de demografische ontwikkelingen.

Planning

In het najaar van 2014 zal de beleidsnotitie over invulling van de provinciale rol bij het anticiperen op de demografische ontwikkelingen door GS worden vastgesteld.
De planning van verdere activiteiten is afhankelijk van de verdere uitwerking in de beleidsnotitie.

Monitoring/evaluatie

De wijze van monitoring en evaluatie is afhankelijk van de verdere uitwerking in de beleidsnotitie die in najaar 2014 zal worden gepresenteerd.
In ieder geval zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Behoefteraming werklocaties Noord-Holland Zuid	2
Portefeuille(onderdeel)	
Economie	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> o We stemmen bedrijventerreinen en kantoorlocaties regionaal af en stimuleren herstructurering 	
Omschrijving project	
<p>Het project is gericht op het bepalen van de behoefte aan werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) in Noord-Holland Zuid. Deze behoefteraming dient vervolgens als basis voor (het bijstellen van) de programmering van werklocaties door het regionale samenwerkingsverband Platform Bedrijventerreinen en Kantoorlocaties (Plabeka) en het monitoren daarvan.</p> <p>In samenwerking met gemeenten wordt opdracht gegeven aan een adviesbureau voor het verrichten van een kwantitatieve en kwalitatieve raming van de behoefte aan werklocaties. Daarbij wordt expliciet rekening gehouden met de mogelijkheden voor ruimtewinst op bestaande terreinen en de mogelijkheden voor het mengen van wonen en werken in het bestaand stedelijk gebied.</p>	
Planning	
<p>Provinciale Staten van Noord-Holland hebben op 6 februari 2012 de planningsopgave voor bedrijventerreinen en kantoorlocaties in Noord Holland Zuid vastgesteld.</p> <p>In 2015 zal een start gemaakt worden met het marktconform aanpassen van het planaanbod aan de hand van actuele inzichten in de ontwikkeling van bedrijventerreinen en kantoorlocaties.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.</p>	

Naam project/programma Uitvoeringsproject Wind op Land - Stimulering Herstructurering Wind op land	3
Portefeuille(onderdeel) Klimaat en duurzame energie/Ruimtelijke ordening/ Milieu	
Relatie Structuurvisie Klimaatbestendigheid - Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie <ul style="list-style-type: none"> o We creëren ruimte voor 685,5MW opgesteld vermogen windenergie op land in 2020 en wijzen hiertoe in 2014 voldoende ruimte aan. Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen dat nieuwe ontwikkelingen buiten BBG voldoen aan de gestelde criteria en aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 	
Omschrijving project In 2013 hebben het Rijk en de provincies afspraken gemaakt over de verdeling van 6.000 megawatt (MW) Wind op land. De taakstelling voor Provincie Noord-Holland omvat het creëren van ruimte voor een opgesteld vermogen windenergie van 685,5MW in 2020. Een deel van die taakstelling ter grootte van 105,5MW wordt bereikt door bestaande solitaire windturbines en verouderde lijnopstellingen te saneren en terug te bouwen in nieuwe lijnopstellingen bestaande uit minimaal zes windturbines met een groter vermogen. Op 17 december 2012 hebben Provinciale Staten van Noord-Holland met de vaststelling van de wijziging van de Provinciale Ruimtelijke Verordening, de wijziging van de Structuurvisie Noord-Holland 2040 en het beleidskader Wind op Land, besloten tot de stimulering van de herstructurering van Wind op Land. Ten aanzien van de herstructurering geldt dat voor elke nieuwe turbine ten minste twee oude turbines worden gesaneerd. Daarbij wordt voor zover mogelijk prioriteit gegeven aan de herstructurering van windturbines die overlast veroorzaken op het gebied van geluid, slagschaduw of verrommeling van het landschap. Gedeputeerde Staten richten zich vanuit het provinciaal belang <i>duurzaam ruimtegebruik</i> , deelbelang <i>milieukwaliteiten</i> en de koppeling met de Provinciale Milieu Verordening op het aanpakken van knelpunten ten aanzien van slagschaduw en geluid. De herstructurering zal worden ondersteund door de provincie. De essentie van herstructurering is dat bestaande turbine eigenaren hun 'windrecht' om op een bepaalde locatie een windturbine te exploiteren opgeven en hiermee de realisatie van nieuwe windturbines op een andere locatie mogelijk maken. Aan de te saneren windturbine wordt in onderlinge afspraken tussen marktpartijen een financiële waarde toegekend (compensatie) of het recht om deel te nemen in de ontwikkeling van een nieuw windpark of in de opschaling van een bestaand windpark. Om dit proces te faciliteren hebben Gedeputeerde Staten een rekenmodel ontwikkeld waarmee de waarde van de te saneren windturbine bepaald kan worden. Daarnaast zetten Gedeputeerde Staten een windmakelaar in als intermediair met de opdracht om de eigenaren van bestaande turbines en de ontwikkelaars van een nieuwe locatie te bewegen tot samenwerking. Dit economisch spoor loopt parallel aan het ruimtelijk spoor waarin de gebieden worden aangewezen op basis van onder andere een plan-MER.	
Planning - Aanwijzing herstructureringsgebieden in gewijzigde PRV en Structuurvisie december 2014. - Uitvoering herstructurering: project-MER, vergunningenprocedure en bouw loopt door tot 2018-2019.	
Monitoring/evaluatie De monitoring op voortgang en uitvoering van het project is in handen van Provinciale Staten (kwartaalrapportage) en het ministerie van EZ (halfjaarlijkse rapportage). Tussentijdse evaluatie eind 2014 en vervolgens halfjaarlijks. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie tevens de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma Uitvoeringsproject Wind op Land - Windplan Wieringermeer	4
Portefeuille(onderdeel) Klimaat en duurzame energie/Ruimtelijke ordening/ Milieu	
Relatie Structuurvisie Klimaatbestendigheid <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie <ul style="list-style-type: none"> o We creëren ruimte voor 685,5MW opgesteld vermogen windenergie op land in 2020 en wijzen hiertoe in 2014 voldoende ruimte aan. Ruimtelijke kwaliteit <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen dat nieuwe ontwikkelingen buiten BBG voldoen aan de gestelde criteria en aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie 	
Omschrijving project In juni 2012 hebben het Rijk, de Provincie Noord-Holland, de gemeente Hollands Kroon en de alliantie van uitvoerende partijen Windkracht Wieringermeer (Nuon Wind Development B.V., ECN en Windcollectief Wieringermeer) afspraken over de uitvoering van windplan Wieringermeer vastgelegd in de Green Deal windplan Wieringermeer. Het doel van de Green Deal is: <ul style="list-style-type: none"> - het borgen van regionale belangen in het windplan; - het voorkomen van overlast door windturbines; - ruimtelijke kwaliteit; - het borgen van mogelijkheden voor financiële participatie van bewoners; - een gebiedsgerichte en integrale aanpak in een open planproces. <p>Op 17 december 2012 hebben Provinciale Staten besloten de polder Wieringermeer in de Provinciale Ruimtelijke Verordening en in de Structuurvisie Noord-Holland 2040 aan te wijzen als windgebied. Tevens werd besloten om in overeenstemming met de Intentieovereenkomst en de Green Deal als volwaardig partner te participeren in het planproces, de stuurgroep en de werkgroep. Windpark Wieringermeer valt onder de Rijkscoördinatieregeling, waardoor het bevoegd gezag gelegen is bij minister van EZ (in samenspraak met de minister van I&M). Door te blijven participeren in het planproces, komt de provincie de eerder gemaakte afspraken na en behoudt de provincie de regie op de regionale ruimtelijke ontwikkeling. In de context van de Green Deal richten GS zich vanuit het provinciaal belang 'duurzaam ruimtegebruik', deelbelang 'milieukwaliteiten' en de koppeling met de Provinciale Milieu Verordening op het aanpakken van knelpunten ten aanzien van slagschaduw en geluid.</p> <p>In juni 2013 hebben de provincies afspraken gemaakt met de ministers van EZ en I&M over de verdeling van 6.000 megawatt (MW) wind op land in 2020. Windpark Wieringermeer levert met een opgesteld vermogen tussen de 300 en 400 MW een substantiële bijdrage aan de taakstelling voor Provincie Noord-Holland, die een omvang heeft van in totaal 685,5 MW in 2020.</p>	
Planning Het project is gestart met het besluit van Provinciale Staten op 17 december 2012 en loopt door tot 31 december 2018.	
Monitoring/evaluatie De monitoring op voortgang en uitvoering van het project is in handen van de stuurgroep Windpark Wieringermeer, die is samengesteld uit vertegenwoordigers van EZ, I&M, provincie NH, gemeente Hollands Kroon, alliantie Windkracht Wieringermeer. De portefeuillehouder Klimaat en duurzame energie is voorzitter. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie tevens de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma Het Groene Hart	5
Portefeuille(onderdeel) Landelijk gebied	
Relatie Structuurvisie Klimaatbestendigheid - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast - Voldoende en schoon drink-, grond- en oppervlaktewater. Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	
Omschrijving project De drie Groene Hart provincies hebben zich - met in achtname van de kernkwaliteiten van het Groene Hart - ten doel gesteld: 1. behoud, herstel en ontwikkeling van de landschappelijke diversiteit en 2. behoud, herstel en ontwikkeling van de waardevolle en unieke (veen-)weidegebieden. Het eerste doel vraagt om een gebiedsgerichte benadering van de kernkwaliteiten. Er zijn 5 deelgebiedsstrategieën: - De Waarden en de Venen: behoud, herstel en ontwikkeling van de karakteristieke veenweidelandschappen; - De Groene Ruggengraat: behoud en ontwikkeling van de natuur, recreatie en robuuste watersystemen; - De droogmakerijen: urgente wateropgaven; - Metropolitane landschappen: behoud en ontwikkeling van de landschappelijke diversiteit en van het groen-blauwe karakter en behoud en versteviging van de stad-land relatie; - Transformatiezones: zoekgebieden voor verstedelijking in combinatie met versterking van de landschapsstructuur. Voor het tweede doel wordt uit gegaan van een duurzame landbouw als drager en beheerder van deze kernkwaliteiten. De Provincie Noord-Holland levert jaarlijks een financiële bijdrage aan het Programmabureau Groene Hart. Bij behoud en ontwikkeling van het Groene Hart wordt gebruik gemaakt van de Kwaliteitsatlas (www.kwaliteitsatlas.nl). Ten behoeve van de ruimtelijke inrichting en/of opstellen van bestemmingsplannen zijn de kernkwaliteiten in woord en beeld aan de hand van concrete voorbeelden verder uitgewerkt in inrichtingsprincipes. De atlas is voortdurend in ontwikkeling in bijvoorbeeld ontwerp ateliers, waarbij ook inzet mogelijk is van het Kwaliteitsteam Groene Hart.	
Planning De Groene Hart activiteiten zijn continu. De drie provincies werken samen in het Programmabureau Groene Hart en per provincie wordt er uitvoering gegeven aan beleid. Wat verstedelijking betreft gaat het om kleine incidentele projecten, zoals bijvoorbeeld het nieuwe landgoed Terra Nova. Het Groene Hart wordt ook vanuit reguliere, generieke beleid beschermd of ontwikkeld.	
Monitoring/evaluatie Jaarlijks wordt het Groene Hart gemonitord. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie tevens de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Laag Holland	6
Portefeuille(onderdeel)	
Landelijk gebied	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaat bestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en schoon drink, grond- en oppervlaktewater <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen dat nieuwe ontwikkelingen buiten BBG voldoen aan de gestelde criteria en aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie Voldoen aan leidraad landschap en cultuurhistorie - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <ul style="list-style-type: none"> o We ontwikkelen extensieve vormen van recreatie in de nationale landschappen waarbij de bijzondere waarden van deze landschappen voorop staan o We behouden het veenweidegebied in de nationale landschappen en geven extra aandacht aan de veenweideproblematiek <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij 	
Omschrijving project	
<p>Het project voorziet in het behouden en ontwikkelen van Laag Holland: het agrarisch cultuurlandschap tussen Amsterdam, Hoorn, Alkmaar en Zaanstad met zijn veenweidegebieden, droogmakerijen en zijn karakteristieke dijk- en lintdorpen. Het is de plek waar stad en land elkaar ontmoeten (beleving van rust, ruimte en groen, recreatie, verbrede landbouw, streekproducten). De provincie voert de regie over het behoud, duurzaam beheer en waar mogelijk versterking van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kernkwaliteiten van dit gebied.</p> <p>Laag Holland is ook een belangrijk weidevogelgebied. De ruimtelijke kwaliteit van Laag Holland, vertaald in het groen en het landschap, vormt een belangrijke (inter)nationale vestigingsfactor voor wonen en werken in de metropoolregio Amsterdam.</p> <p>De veenweidelandschappen in Laag Holland hebben een hoge belevingswaarde vanwege hun openheid, ontstaansgeschiedenis en natuurwaarden (hoge weidevogeldichtheid, afwisseling van boerenland en natte natuur). De kavelgrootte, bereikbaarheid en bewerkbaarheid van de agrarische percelen zijn echter niet optimaal voor een agrarische bedrijfsuitoefening en verschilt sterk van gebied tot gebied. Deels ondersteund met vergoedingen voor agrarisch natuurbeheer, hebben de boeren zich altijd goed kunnen handhaven in het gebied. Daardoor is het landschap behouden en ontwikkeld tot wat het nu is. Indien stoppende boeren op deze terreinen geen opvolger kunnen vinden, is het de vraag of die positie in de meest natte gebieden in stand zal blijven.</p> <p>Daarnaast worden de beheerkosten van de natuurreserveaten steeds hoger, alsmede de kosten van het nodige waterbeheer. Dit heeft als gevolg dat delen van de natuurterreinen minder worden onderhouden, waardoor opslag van pitrus en bomen optreedt. Dit gaat ten koste van de weidevogelpopulaties en de openheid van het landschap. Het waterbeheer is noodzakelijk in verband met de bodemdaling en het ontstaan van peilverschillen. Indien onvoldoende financiële middelen voor het beheer van het veenweidegebied kunnen worden gegenereerd, zullen keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de inzet van de beschikbare middelen.</p> <p>Voor het project Laag Holland is een gebiedscommissie ingesteld. Alle belanghebbende partijen werken hierin samen. De gebiedscommissie adviseert Gedeputeerde Staten op het groene domein: De Agenda Groen, het Programma Groen en de individuele projecten. De gebiedscommissie heeft tot bijzondere taak om Gedeputeerde Staten te adviseren over de toekomst van de veenweidegebieden. De gebiedscommissie zal onder meer over vier deelgebieden (Westzaan, Oostzanerveld, Zeevang en Waterland-Oost) en over een aantal instrumenten in 2014 een advies uitbrengen.</p> <p>In de gebiedscommissie zijn de volgende organisaties vertegenwoordigd: Gemeenten</p>	

Amsterdam, Zaanstad en Purmerend, het Intergemeentelijk Samenwerkingsorgaan Waterland, de samenwerkende gemeenten in het Land van Leeghwater, hoogheemraadschap HHNK, Landschap Noord-Holland, Staatsbosbeheer, LTO-Noord, de agrarische natuurvereniging Water, Land & Dijken en de Milieufederatie Noord-Holland (Samenwerkingsovereenkomst Laag Holland voor de periode 2013-2017.) De gemeenten en HHNK dragen financieel bij aan Laag Holland met 'partnergelden'.

Planning

Het visietraject voor de toekomst van de veenweiden is in 2010 van start gegaan met een scenario-studie. Daaropvolgend is in 2011 voor de vier scenario's een Maatschappelijke Kosten en Batenanalyse uitgevoerd. In 2012 is het beleid om bodemdaling tegen te gaan vastgelegd in de Agenda Groen. De gebiedscommissie heeft zich uitgesproken voor keuzes en 'maatwerk per deelgebied'. In 2013 zijn de deelgebieden bepaald die in Laag Holland nadere aandacht behoeven. In 2014 zal voor die vier deelgebieden en voor een aantal instrumenten een advies door de gebiedscommissie worden uitgebracht. Op basis hiervan zal de provincie de nota met keuzes opstellen (eind 2014). Afhankelijk van een eventueel inspraaktraject, wordt het visietraject voor de veenweiden afgerond in 2015.

Monitoring/evaluatie

Na afronding van het project zal het worden geëvalueerd, medio 2015. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Metropolitaan landschap	7
Portefeuille	
Landelijk gebied	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <ul style="list-style-type: none"> o We behouden, versterken en ontwikkelen de metropoolregio en de bijbehorende groenblauwe structuur met extra ambitie voor de recreatiemogelijkheden. 	
Omschrijving project	
<p>Het programma Metropolitaan landschappen staat voor samenwerking tussen de verschillende (semi-)overheden en private partijen in het landelijk gebied van de Metropoolregio Amsterdam, met als doel versterking, behoud en ontwikkeling van het landschap.</p> <p>Er wordt samenhang aangebracht in de transitieopgaven (wonen, werken, verkeer, recreatie/natuur/landschap/water/duurzaamheid) in het landelijk gebied en in relatie tot de steden en stedelijke ontwikkelingen. Dat gebeurt aan de ene kant door het uitvoeren van deelprojecten, aan de andere kant door het vanuit de filosofie van het Metropolitaan Landschap beschouwen van andere activiteiten en ontwikkelingen binnen of met effecten op het landelijk gebied (bijvoorbeeld de Schipholdriehoek, de Groene As en pilot Waterlands Wonen). Zo nodig wordt bestuurlijk actie ondernomen. De AMvB Ruimte en de provinciale verordening bieden ruimte voor maatwerk binnen het Metropolitaan landschap, specifiek binnen de bufferzones.</p> <p>In de Kracht van het landschap 2007 zijn voor de verschillende landschappen in de MRA regio ontwikkelperspectieven opgesteld tot 2040. Voor de periode tot 2020 is een actieprogramma opgesteld dat bestaat uit 18 projecten die fysiek bijdragen aan versterking, behoud en ontwikkeling van het landschap, en uit 6 projecten die invulling geven aan één van de strategische opgaven (financiering, duurzaam gebiedsgericht beheer, marketing en planologische bescherming). De projecten hebben elk een bestuurlijke trekker, die verantwoordelijk is voor de uitvoering. Dit kan de provincie zijn, maar ook andere overheden. Naast de lopende projecten wordt gewerkt aan ontwikkelstrategieën voor o.a. de Binnenduinrand en de bufferzone Haarlem-Amsterdam en de Amstelscheg.</p> <p>Op de tweede MRA-conferentie februari 2013 is een update 'Kracht van het Landschap 2013' gepresenteerd. Centrale thema's zijn bestuurlijke vernieuwing (gericht op zowel ontwikkelingen als op beheeropgaven (focus op recreatieschappen), een ruimtelijke visie op de kwaliteit van het landschap en nieuwe financieringsvormen.</p>	
Planning	
<p>Het lopende programma Metropolitaan Landschap is één van de vijf impulsen van de MRA, met een doorlooptijd tot 2040.</p> <p>2013: Kwaliteitsbeeld en nieuwe opgaven. Dit instrument biedt een set van principes en spelregels om het landschap aan vitaliteit te laten winnen en voor te bereiden op de toekomst. Het instrument helpt bij besprekingen (bestuurlijk, ambtelijk, met regio) om complexe materie snel te doorzien en integrale afwegingen transparant bespreekbaar te maken. Ook helpt het om projecten in de metropoolregio integraal en vanuit MRA-perspectief als geheel te benaderen. Het instrument is behandeld in het Platform Ruimtelijke Ordening en zal vanaf 2014 operationeel gemaakt worden. Bestuurlijk trekker: Provincie Noord-Holland.</p> <p>2014: Bestuurlijke vernieuwing. Duidelijkheid over op welk niveau (MRA - regionaal - lokaal), welke taken en bevoegdheden komen te liggen en bij welke gremia. In de uitwerking wordt onderscheid gemaakt tussen de opgaven die gericht zijn op stimuleren en inpassen van ontwikkelingen enerzijds en het managen van de beheeropgaven anderzijds. In juni 2014 zal een bestuurlijke bijeenkomst plaatsvinden over de governance van landschap in de MRA. Focus ligt daarbij op de toekomst van de recreatieschappen. Bestuurlijk trekker: Provincie Noord-Holland.</p>	

Monitoring/evaluatie

Er is geen evaluatie van het programma voorzien. Wel is in het kader van 'continuïteit' een overdrachtdossier opgesteld, te gebruiken voor nieuwe bestuurders van gemeenten, na de verkiezingen van maart 2014. Met de informatie worden zij opgeroepen om het reeds in gang gebrachte werk voort te zetten. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	OV Knooppunten	8
Portefeuille(onderdeel)	Ruimtelijke ordening	
Relatie Structuurvisie	Ruimtelijke kwaliteit Duurzaam ruimtegebruik	
Omschrijving project	<p>Op 8 oktober 2013 is de publicatie Maak Plaats! vastgesteld. Hierin zijn 10 uitgangspunten opgenomen die in het provinciaal ruimtelijk beleid leidend zijn. Uit het oogpunt van duurzaamheid en het maximaal inzetten op het benutten van bestaande infrastructuur is er voor gekozen om de gebieden rondom de stations in Noord-Holland maximaal te benutten, passend bij de aard van het station en de plaats in het netwerk van het station. Hierdoor wordt het maximale rendement uit bestaande infrastructuur behaald en wordt het kostbare Noord-Hollandse landschap niet onnodig aangetast. Daarbij wordt aangesloten bij de groeiende vraag naar wonen in stedelijke en dorpse kernen. Hierbij is het uitgangspunt dat minimaal 50% van de Noord-Hollandse woningbehoefte rondom knooppunten moet worden gesitueerd.</p> <p>Om dit beleid tot een succes te maken wordt een programma opgericht dat op netwerk-, corridor en knooppuntniveau acties onderneemt om bovenstaande doelen te bereiken. Op netwerk- en corridorniveau gaat het vooral om regionale afstemming tussen de verschillende stakeholders. Hiervoor zijn verschillende instrumenten beschikbaar zoals de zogenaamde sprintstadsessies die partijen inzicht geven op welke wijze ze maximaal aanvullend kunnen zijn op elkaar. Daarnaast wordt een monitor opgesteld om de effecten van maatregelen en ingezet beleid bij te houden. Ook zal geïnvesteerd moeten worden in herkenbaarheid en identiteit van de verschillende corridors zodanig dat het gemak in gebruik van het openbaar vervoer toeneemt. Het concept van knooppuntontwikkeling is een zaak van samenwerking met vele partijen. Het beleid heeft alleen slagingskansen als dat met andere partijen wordt opgepakt. Hiervoor is het noodzakelijk dat er substantieel aandacht uitgaat naar de communicatie over het beleid dat alle benodigde partners zich mede-eigenaar voelen van het beleid. Dit vergt dan ook een substantiële investering op het gebied van communicatie. Op knooppuntniveau (de stationsgebieden) worden gezamenlijke afspraken gemaakt over investeringen in maatregelen met lokale partijen. Dit gebeurt op basis van maatwerk. De aard van de maatregelen zit vooral in het verbeteren van de directe stationsomgeving, de openbare ruimte, de routing van en naar stations, het opknappen van bestaand vastgoed zodat de uitstraling van het gebied verbetert. De maatregelen dienen te worden afgestemd met overige maatregelen die in het gebied plaats moeten vinden vanuit andere programma's. De maatregelen moeten worden ingezet op 8 corridors in de Provincie Noord-Holland in 64 stationsgebieden. Niet alle corridors en stationsgebieden kunnen tegelijkertijd worden aangepakt. Vooralsnog heeft het college de Zaancorridor aangewezen als pilotcorridor om het eerste aan de slag te gaan. Naast de Zaancorridor, lijken voor de komende jaren de Schiphol-, Gooi- en Zuid-Kennemerlandcorridor de corridors waar de meeste urgentie ligt om aan de slag te gaan. Tevens zal gebruik gemaakt worden van een aantal andere instrumenten, waaronder het instrument alliantiegesprekken. Stakeholders worden daarbij ten aanzien van een knooppunt aan elkaar verbonden en worden uitgedaagd gezamenlijk te investeren in het optimaal benutten van het knooppunt.</p>	
Planning	Het opzetten van het programma is gestart (2013). Het betreft een meerjarig programma waarbij geen eindtijd is afgesproken. Vergelijkbare programma's lopen al gauw 10 jaar (zie b.v. Stedenbaan in Zuid-Holland).	
Monitoring/evaluatie	Onderdeel van het programma is het bouwen en uitvoeren van een monitor. In 2014 wordt de monitor gebouwd. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Integrale gebiedsontwikkeling Bloemendalerpolder	9
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen dat de nieuwe ontwikkelingen buiten BBG voldoen aan de gestelde criteria en aan de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <ul style="list-style-type: none"> o We behouden, versterken en ontwikkelen de metropoolregio en de bijbehorende groenblauwe structuur met extra ambitie voor recreatiemogelijkheden <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming - Voldoende en gedifferentieerder ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>Het project omvat de realisatie van integrale gebiedsontwikkeling waarin wonen, recreëren, nieuw landschap en infrastructuur een plaats krijgen in plangebied Bloemendalerpolder. Maximaal 2.750 woningen en 310 ha groen-blauw op in totaal 490 ha grond tussen Muiden en Weesp.</p> <p>De Bloemendalerpolder ligt in de Gooi- en Vechtstreek en valt binnen de Metropoolregio Amsterdam. In dit dynamische en dichtbevolkte gebied moeten steeds keuzes worden gemaakt over wonen, werken, infrastructuur, natuur en recreatie. In de eerste Noordvleugelconferentie hebben de provincie en een groot deel van de Noordvleugelgemeenten vastgelegd waar in de regio ruimte gevonden kan worden voor 190.000 woningen. Daarin is ook de keuze voor substantiële woningbouwontwikkeling in de Bloemendalerpolder opgenomen. Het terrein vormt één van de laatste grote uitleglocaties in de Gooi- en Vechtstreek. Aan deze keuze is onder andere de voorwaarde verbonden dat de realisatie van woningbouw gebeurt in samenhang met de ontwikkeling van de groen-blauwe Diemerscheg en in samenhang met de aanleg van een aquaduct over de A1 in de Vecht bij Muiden.</p> <p>De uitkomsten van de Noordvleugelconferentie zijn meegenomen in de Nota Ruimte. Hierin is opgenomen dat de Bloemendalerpolder en het KNSF-terrein moeten voorzien in een belangrijk deel van de woningbehoefte in de regio. Het accent zal daarbij liggen op de ontwikkeling van hoogwaardige groene woonmilieus die aansluiten bij de kwalitatieve behoefte uit de regio. De Bloemendalerpolder zal daarbij voor 2/3 deel een duurzaam groene en recreatief aantrekkelijke invulling krijgen.</p> <p>De samenwerking met de gemeenten Muiden en Weesp, het waterschap Amstel, Gooi en Vecht, het Rijk en de private partijen is vastgelegd in de Samenwerkings- en Uitvoeringsovereenkomst (SUOK, van december 2013). De provincie neemt deel aan de uitvoeringsorganisatie die is opgezet door de private partijen.</p>	
Planning	
<p>In de SUOK zijn afspraken gemaakt tussen de private en publieke partijen over de samenwerking in het project. Naar verwachting stellen de betreffende gemeenten het bestemmingsplan in de eerste helft van 2015 vast. Start realisatie in 2016.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West	10
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaatbestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast - Voldoende en schoon drink- grond- en oppervlaktewater <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>Het Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer-West heeft als doel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het versterken van het internationale vestigingsklimaat rond luchthaven Schiphol door de realisatie van een aantrekkelijk, duurzaam, klimaatbestendig woonmilieu door het combineren van wonen, water en groen/recreatie. - Het bereiken van een duurzaam waterbeheer voor waterkwaliteit en –kwantiteit waarbij huidige knelpunten en te verwachten knelpunten door klimaatverandering worden opgelost. <p>De Metropoolregio Amsterdam heeft een grote behoefte aan woningen in het midden- en hoge segment in een landelijk woonmilieu. Een behoefte die binnenstedelijk niet kan worden opgelost. De Westflank is de laatste grote uitleglocatie in de provincie. In de Westflank liggen de geplande woningen op korte afstand van de grote werklocaties van de Randstad zoals Schiphol en is een goede ontsluiting per auto en (H)OV mogelijk. De Provincie zet in op een kwalitatief hoogwaardig woonmilieu en bijpassende ontsluiting die tijdig beschikbaar is. De Westflank moet daarnaast voorzien in recreatiemogelijkheden in de regio.</p> <p>Daarmee kan ook de druk op bestaande recreatie- en natuurgebieden, zoals het duingebied, worden verminderd. Voor een goed recreatief gebruik van de recreatiegebieden zijn goede verbindingen nodig, zoals fiets- en indien mogelijk vaarroutes. Deels is dat een bestaand programma, deels is een nieuw programma nodig om in de behoefte van de toekomstige bewoners te voorzien.</p> <p>Een duurzaam en klimaatbestendig watersysteem is nodig om ook in de toekomst over voldoende en schoon water in de Westflank te kunnen beschikken. Een dergelijk watersysteem beperkt zoveel mogelijk de inlaat van vuil of zilt water en gaat het opkomen van zilt of te voedselrijk kwelwater tegen. Een toekomstbestendig watersysteem is daarom ook een opgave in deze integrale gebiedsontwikkeling.</p> <p>Ook komt in het plangebied een piekberging voor de boezem van Rijnland. Die is nodig als er incidenteel teveel water is en de dijken dat niet aankunnen. Via een inlaat stroomt het water dan gereguleerd een omdijkt stuk polder in, waar het later weer wordt uitgepompt.</p> <p>Zowel woningen als recreatie vragen om passende infrastructuur. De provinciale wegen moeten waar nodig opgewaardeerd worden en er moeten goede (H)OV-verbindingen worden aangelegd. Na het stopzetten van het voormalige project Westflank Haarlemmermeer in 2011 hebben Gedeputeerde Staten, op basis van de “Lerende inventarisatie gebiedsontwikkeling Westflank Haarlemmermeer”, besloten het initiatief voor nieuwe planontwikkeling bij de gemeente Haarlemmermeer neer te leggen. De rol van de provincie richt zich op het borgen van de belangen vanuit de regionale context.</p> <p>In 2013 is, op initiatief van de gemeente Haarlemmermeer, een start gemaakt met een proces om tot nieuwe planvorming te komen voor de integrale ontwikkeling van de westzijde van de Haarlemmermeer. Het is van een andere inhoud en strategie dan het voormalige westflankproject, maar de eerder geformuleerde doelen blijven het uitgangspunt. Daarbij is</p>	

geen sprake meer van één gebiedsontwikkelingsproject waarin een totaal opgave moet worden gerealiseerd. De provincie gaat uit van een overkoepelende ruimtelijk ambitie, vastgelegd in een Uitvoeringsplan, waaronder diverse deelprojecten zullen worden gerealiseerd. De verantwoordelijkheid voor de uitvoering ligt daarvoor bij de gemeente, de provincie stelt zich faciliterend op en beperkt zich tot het behartigen van de belangen vanuit de regionale context.

Planning

Het Uitvoeringsprogramma voor de Haarlemmermeer West is in het eerste kwartaal van 2014, na instemming van Gedeputeerde Staten en het Hoogheemraadschap van Rijnland, door het college van B&W van Haarlemmermeer vastgesteld. De uitvoering daarvan kent een tijdshorizon tot 2040.

Monitoring/evaluatie

Tot een monitor of evaluatie wordt door Gedeputeerde Staten op basis van besluitvorming over het Uitvoeringsprogramma Haarlemmermeer West nog nader bepaald. In ieder geval zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Integrale gebiedsontwikkeling Crailo	11
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden <ul style="list-style-type: none"> o We realiseren een robuust samenhangend natuurnetwerk met een hoge biodiversiteit en dragen zorg voor het veiligstellen van dit netwerk <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> o We ontsluiten regionale werklocaties (weg en OV) en bevorderen dat bij besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen bereikbaarheid een sturend element wordt - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>Het project voorziet in integrale gebiedsontwikkeling met ruimte voor woningbouw, bedrijvigheid en natuur. De Provincie Noord-Holland wil met het project Crailo in de Gooi- en Vechtstreek een actieve bijdrage leveren aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het oplossen van het regionale woningtekort, • het regionale tekort aan ruimte voor bedrijven, • de versterking en ontsnippering van de Provinciale Ecologische Hoofdstructuur. <p>De provincie heeft hiervoor een ruimtelijk kader opgesteld, na overleg met de gemeenten Bussum, Hilversum en Laren en het Goois Natuurreservaat (GNR)</p> <p>De Provincie Noord-Holland heeft het voormalige defensie terrein Crailo (40 ha) in 2007 gekocht. Op basis van een programma van eisen is een Europese aanbesteding van het gebied gestart, die in 2011 niet tot inschrijving van de markt heeft geleid. Sindsdien wordt gewerkt aan een nieuw plan, op basis van de volgende uitgangspunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budgettaire neutraliteit, • ruimtelijke kwaliteit, • stap-voor-stap fasering, • flexibiliteit, • vraaggestuurdheid. <p>Als eerste stap is een Ambitiedocument opgesteld, dat vervolgens is uitgewerkt in een ruimtelijk kader. Dat kader legt de hoofdstructuur van het gebied vast (groenstructuur, ontsluitingen en interne infrastructuur), met daarbinnen de mogelijke ontwikkelvelden voor woningbouw en bedrijvigheid. In het voorjaar van 2014 is dit ruimtelijk kader uitgebreid met:</p> <ul style="list-style-type: none"> • beoogde beeldkwaliteit voor de hoofdstructuur en ontwikkelvelden, • resultaten onderzoeksprogramma (bodem, water), • ontwikkelstrategie op hoofdlijnen, • financieel kader, • risico-analyse. <p>Het ruimtelijk kader is de basis voor het planologische traject. Aan de hand van de ontwikkelstrategie, marktconsultaties en afspraken met gemeenten en GNR kunnen vanaf 2015 onderdelen in de ontwikkeling komen.</p>	
Planning	
<p>Het project is in 2005 gestart (voorbereiding aankoop). De verwachting is dat met een organische gebiedsontwikkeling, afhankelijk van de markt, het project in 2025 afgerond kan zijn.</p>	

Monitoring/evaluatie

Het project is in 2011 geëvalueerd. Daarnaast zal de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	12
Bouwen met identiteit, Waterlands Wonen	
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <ul style="list-style-type: none"> o We behouden, verstreken en ontwikkelen de metropoolregio en de bijbehorende groenblauwe structuur met extra ambitie voor de recreatiemogelijkheden <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen <ul style="list-style-type: none"> o We geven ruimte buiten BBG voor nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>Het doel van Bouwen met identiteit is het versterken van de groene en (dag)recreatieve kwaliteit van de Bufferzone Amsterdam-Purmerend door middel van gestuurde stedelijke ontwikkelingen. Binnen het beleid voor de Bufferzones staat het behoud en versterken van de kernkwaliteiten van het landschap, het voorkomen van verdere verstedelijking en het bieden van ruimte voor recreatie en ontspanning voorop. Hiermee is de Bufferzone Amsterdam-Purmerend binnen het woningbouwprogramma voor de regio Waterland een gebied waar extra aandacht voor nodig is. Het Rijk en de provincie hebben eind 2008 besloten in de Bufferzone een pilot uit te voeren. Met de pilot Waterland wordt de mogelijkheid benut om gefaseerd en onder voorwaarden ervaring op te doen in het benutten van gestuurde rode ontwikkelingen ten behoeve van versterking van de recreatieve functie.</p> <p>De Provincie Noord-Holland, het Rijk en de betrokken gemeenten willen de ontwikkeling van de Bufferzone door middel van een gebiedsgerichte aanpak gezamenlijk realiseren (gebiedsontwikkeling). Hierbij worden de plannen, maatregelen en financiering op het vlak van natuur, recreatie en wonen in samenhang gezien en afgewogen en zo veel mogelijk gecombineerd met die op het vlak van water, landbouw, werken en infrastructuur. In het kader van deze gebiedsontwikkeling wordt er voor de Bufferzone een visie en uitvoeringsprogramma opgesteld. Hierin wordt ingegaan op de evaluatie van de pilot en de financieringsconstructie.</p> <p>De pilot Waterland maakt onder voorwaarden de bouw van in totaal 875 woningen mogelijk, uitgesplitst in:</p> <ol style="list-style-type: none"> a. 100 woningen op een aantal nader te bepalen kleinschalige locaties in de Bufferzone Amsterdam-Purmerend, b. 35 terpwoningen op de locatie Bennenwerf (Marken, gemeente Waterland), c. 740 woningen op de locatie Lange Weeren (Edam-Volendam). <p>Het gaat om één exploitatiegebied, waarbij een deel van de opbrengsten uit rood (afdrachten) en de uitgaven voor groen en de recreatieve opgave (kosten uitvoeringsprogramma) door middel van een regionaal fonds worden gefaciliteerd. De ontwikkeling van de Lange Weeren, de ontwikkelingen op Marken en de 100 nog te selecteren woningen moeten 8,75 miljoen euro genereren om te kunnen investeren in groene en recreatieve waarden in de Bufferzone. De precieze afdracht per woning zal nader worden uitgewerkt in relatie tot het uitvoeringsprogramma.</p> <p>De pilot is geslaagd als aan de vereiste kwaliteitscriteria wordt voldaan en daadwerkelijk bijdraagt aan de verbetering van de groene en recreatieve kwaliteiten van het gebied. Hiertoe wordt de pilot geëvalueerd. Pas na de evaluatie wordt op bestuurlijk niveau door de gezamenlijke partijen besloten of en onder welke voorwaarden de pilot Waterland een vervolg krijgt.</p>	

Planning

- Akkoord procesaanpak (voorjaar 2010)
- Start gebiedsproces/uitwerken voorwaarden pilot (voorjaar 2010)
- Start realisatie (2011)
- Concept visie is gereed (verwacht 2014)
- Uitvoeringsprogramma 2014

Monitoring/evaluatie

Omdat de ontwikkeling van de Lange Weeren, de Bennewerf en de 100 woningen niet zo snel verloopt als van tevoren verwacht wordt er in 2014 een evaluatie uitgevoerd om te bepalen hoe er verder moet worden gegaan met de Pilot Waterland. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Integrale gebiedsontwikkeling Nieuwe Strandwal (Wonen in het Groen)	13
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaatbestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en schoon grond-, drink-, en oppervlaktewater <ul style="list-style-type: none"> o We bepalen de (on)mogelijkheden van het Noord-Hollandse watersysteem voor nieuwe ruimtelijke functies <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> o We ontsluiten regionale werklocaties (weg en OV) en bevorderen dat bij besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen bereikbaarheid een sturend element wordt - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>De doelen van deze integrale gebiedsontwikkeling zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het vraaggestuurd realiseren van maximaal 2.400 woningen; - realisatie van de aansluiting op de A9; - behoud en op strategische plekken versterking van het samenhangend natuurnetwerk; - een goede landschappelijk inpassing van de aansluiting A9 zodat het open weide landschap minimaal wordt aangetast; - behoud cultuurlandschappen door blijvende verankering in de planvorming waardoor archeologische vindplaatsen zijn beschermd, openheid van de strandvlaktes is gewaarborgd; - behouden en versterken van het aanwezige groen; - versterken van het netwerk van wandelen, fietsen en varen (kano) met prioriteit bij het aansluiten van de nieuwe woningbouwlocaties op het bestaande netwerk; - behoud van bestaande kwaliteiten van grond-, drink- en oppervlakte water en beter gebruik maken van het aanwezige schone water door de realisatie van de zogeheten Schoonwatervallei; - realisatie van bedrijventerrein Boekelermeer en het stimuleren van de ontwikkeling van een biomassaver-gassingscluster op de Boekelermeer. 	
<p>Het project Nieuwe Strandwal (voorheen Wonen in het Groen) is een samenwerkings-project van de Provincie Noord-Holland, gemeente Heiloo, gemeente Castricum en gemeente Alkmaar. De partijen zijn in 2004 gestart om invulling te geven aan hun wensen en ideeën voor het gebied tussen de kernen Castricum en Heiloo.</p> <p>De woningbouw wordt bijna geheel gerealiseerd op de oude strandwal tussen Limmen en Heiloo. De open ruimte in de strandvlakte ten oosten en westen van Heiloo/Limmen blijven open en de beleving van de openheid neemt toe.</p> <p>Naast woningbouw vormen investeringen in groen en recreatie een belangrijk onderdeel van het project en worden de nieuwe en bestaande woongebieden goed op het landelijk gebied aangesloten. Ook natuurontwikkeling vormt een belangrijke component in het project.</p> <p>Voorwaarde voor het realiseren van een deel van de woningbouw is een goede bereikbaarheid, die mogelijk wordt door een extra ontsluiting vanaf de A9 naar het woongebied. Hiermee wordt ook het bedrijventerrein Boekelermeer aan de zuidzijde ontsloten, wat een impuls geeft aan het vestigingsklimaat van dit terrein en de regio in zijn algemeenheid en voor de ontwikkeling van een biomassaver-gassingscluster in het bijzonder.</p>	

In maart 2014 is de Overeenkomst Nieuwe Strandwal gesloten en richt de samenwerking op het niveau van de Nieuwe Strandwal zich tot algemene coördinatie en voortgang van het programma. Voor de realisatie van de groenprojecten, de aansluiting op de A9, de woningbouw en bedrijventerrein Boekelermeer zijn aparte projectorganisaties verantwoordelijk.

Planning

De woningbouw is gestart en ook de eerste groenprojecten zijn gerealiseerd. Aangezien de ontwikkeling van de woningbouw vraaggestuurd verloopt is er geen sprake van een planning maar een richtlijn voor de ontwikkeling. Het gaat om 2400 woningen te realiseren in een periode tot 2030/2040, waarvan ca. 1200 voor 2020 verwacht worden. De realisatie van de groenprojecten door de gemeenten is gekoppeld aan de voortgang van de woningbouw. De realisatie van de provinciale groenprojecten is gekoppeld aan de realisatie van andere groenprojecten en wordt in de periode tot 2017 gerealiseerd. In 2015 kan de aanbesteding van de Aansluiting plaatsvinden waarna de werkzaamheden op zijn vroegst in 2016 starten. De ontwikkeling van Boekelermeer loopt en is afhankelijk van de markt vraag.

Monitoring/evaluatie

Jaarlijks wordt een voortgangsrapportage aan de stuurgroep voorgelegd en vierjaarlijks een verantwoordingsrapportage. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Motorcrossterrein	14
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke Ordening	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen <ul style="list-style-type: none"> o We geven ruimte buiten BBG voor nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>De provincie is sinds 2005, naar aanleiding van een aangenomen motie in Provinciale Staten, actief betrokken bij dit project om een permanente locatie voor motorcross in Noord-Holland Noord te realiseren.</p> <p>In de Structuurvisie is na een zorgvuldige afweging de voorkeur uitgesproken om het tijdelijke motorcrossterrein bij vliegveld 'de Kooy' te Den Helder permanent te maken.</p> <p>Begin juli 2013 heeft de gemeente Den Helder aangegeven dat zij om diverse redenen geen mogelijkheden ziet een permanent motorcrossterrein in de gemeente Den Helder te realiseren. Wel zag de gemeente mogelijkheden in de Gemeente Hollands Kroon.</p> <p>Daarop heeft de provincie, na enig vooroverleg, begin augustus 2013 de gemeente Hollands Kroon formeel benaderd met het verzoek medewerking te verlenen aan een permanent motorcrossterrein in deze gemeente. De gemeente Hollands Kroon heeft positief op dit verzoek gereageerd en vervolgens meerdere locaties binnen de gemeente onderzocht.</p> <p>Begin november 2013 heeft het college van Burgemeester en Wethouders van de gemeente Hollands Kroon besloten dat de voorkeur voor een permanent motorcrossterrein ligt bij de locatie NC 10 (ter hoogte van de Groetkanaal hoek Alkmaarseweg (N242) en Groetweg). De gemeenteraad van Hollands Kroon heeft vervolgens besloten medewerking te verlenen aan een permanent motorcrossterrein en de raad is akkoord gegaan met de genoemde locatie. In het nieuwe collegeprogramma van de gemeente Hollands Kroon is opgenomen dat de gemeente nastreeft het permanente motorcrossterrein uiterlijk in 2018 te realiseren.</p> <p>Dit betekent dat 2014 in het teken zal staan van de nadere uitwerking van het voornemen om op deze locatie een permanent motorcrossterrein te realiseren. Op hoofdlijnen ziet dit proces er als volgt uit.</p> <p>Allereerst zal de gemeente Hollands Kroon na een informatieavond met de omwonenden uitgangspunten en randvoorwaarden opstellen waarbinnen aan de Noord-Hollands Motorfederatie gevraagd zal worden een business case voor deze locatie op te stellen. Na een positieve beoordeling van deze business case kan het juridisch-planologisch traject worden gestart en aansluitend het vergunningetraject. In dit kader zal onder andere een MER-procedure doorlopen moeten worden. Na afronding van deze procedure (eind 2015/2016) kan vervolgens met de uitvoering worden begonnen. Tot die tijd is er behoefte aan de tijdelijke voorziening voor de motorcross.</p>	
Planning	
Start uitwerking Locatie NC medio 2014. Eind 2014 mag business case verwacht worden, waarna met juridisch planologisch traject en vervolgens het vergunningetraject begonnen zal worden. De doorlooptijd van dit traject zal mede bepaald worden door het aantal te verwachten bezwaren. Afronding zal op zijn vroegst in eind 2015 plaatsvinden.	
Monitoring/evaluatie	
Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.	

Naam project/programma	
Schipholdriehoek	15
Portefeuille(onderdeel)	
Schiphol	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten 	
Omschrijving project	
<p>Door de omvang en locatie is de Schipholdriehoek de komende decennia van strategisch belang voor de Metropoolregio Amsterdam en de luchthaven Schiphol. De Schipholdriehoek zal zich in de toekomst ontwikkelen tot een internationaal concurrerend en hoogwaardig vestigingsmilieu passend binnen strategie van de metropoolregio.</p> <p>Daartoe wordt een integrale gebiedsvisie met een daaraan verbonden ontwikkelstrategie opgesteld. De planvorming zal plaatsvinden binnen het vastgesteld 'publiek kader gebiedsvisie Schipholdriehoek' (GS-besluit 21-04-09).</p> <p>De opgave binnen de Schipholdriehoek betreft het bepalen van de omvang, aard, intensiteit, fasering en locatie van het programma van ontwikkellocaties voor bedrijvigheid in het gebied, waaronder in ieder geval het planologisch mogelijk maken van een bedrijventerrein in Badhoevedorp-Zuid.</p> <p>De auto-ontsluiting van de driehoek op het (regionale) autonetwerk geschiedt via een in relatie tot de locatieontwikkelingen te ontwikkelen interne ontsluitingsstructuur op de (omgelegde) Schipholweg en op de A9 en A5. Ook kan aansluiting worden gezocht met het interne wegennet van Schiphol aan de westzijde van de A4 .</p> <p>De kwaliteit van het te ontwikkelen openbaar vervoer in en door het gebied en de positie van dat openbaar vervoer binnen het regionale en nationale OV-netwerk is randvoorwaardelijk voor de omvang, aard, intensiteit, fasering en locatie van het programma van ontwikkellocaties. Omgekeerd vormen de potenties van de ontwikkellocaties input voor de Planstudie SAAL en studie naar het regionale HOV-netwerk in de Westflank van de metropoolregio.</p> <p>De Schipholdriehoek maakt onderdeel uit van de Metropolitane landschappen rondom de Metropoolregio Amsterdam. De Schipholdriehoek valt deels binnen de bufferzone. Er wordt uitvoering gegeven aan het Groene Carré Noord (volgens Convenant Mainport en Groen) en er wordt onderzoek gedaan naar de realisatie van een bypass van de Groene AS.</p> <p>In 2014 is begonnen met de werkzaamheden ten behoeve van de omleiding van de A9 bij Badhoevedorp.</p>	
Planning	
<p>Gebiedsvisie en ontwikkelstrategie in 2009/2010.</p> <p>In september 2011 is een concept-Masterplan Spaarnwoudertocht gepresenteerd ter realisering van dit deel van de Groene As. Op dit moment zijn er vanuit de provincie geen activiteiten ten aanzien van de planontwikkeling. De werkzaamheden inzake de omlegging van de A9 zijn daarop een uitzondering.</p> <p>De eventuele start van de verkoop van gronden in de Schipholdriehoek in september 2014 kan - afhankelijk van initiatieven van de nieuwe eigenaar en/of de gemeente Haarlemmermeer - aanleiding zijn het project weer op te starten.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam	16
Portefeuille(onderdeel)	
Stelling van Amsterdam	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad	
Omschrijving project	
Het doel van het project is het behouden, duurzaam beheren, versterken en ontwikkelen van de Uitzonderlijke Universele Waarden van het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam.	
Het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam is een uit de periode 1880-1920 daterende verdedigingsgordel rondom de stad Amsterdam, bestaande uit 42 forten, vele dijken, inlaatsluizen, inundatievelden etc. De Stelling van Amsterdam is in totaal 135 kilometer lang. In breedte varieert dit landschap tussen de 250 meter en circa vijf kilometer.	
De Stelling van Amsterdam is sinds 1996 UNESCO-werelderfgoed vanwege de unieke wijze waarop, met gebruikmaking van de karakteristieken van het omringende landschap en door middel van inundatie (onder water zetten van land), de verdediging werd vormgegeven.	
Het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam heeft als opgave de Uitzonderlijke Universele Waarden van dit gebied te behouden, duurzaam te beheren, te versterken en te ontwikkelen.	
Deze Uitzonderlijke Universele Waarden (of ook wel kernkwaliteiten) zijn:	
<ul style="list-style-type: none"> • Een samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen, • Een groene en relatief stille ring rond Amsterdam, • Relatief grote openheid. 	
De Stelling van Amsterdam loopt over het grondgebied van 20 gemeenten, twee provincies en drie waterschappen.	
De coördinatie en regie op dit UNESCO-werelderfgoed vindt plaats door de Provincie Noord-Holland, daar de provincie door UNESCO Parijs is aangewezen als verantwoordelijke ('site-holder') voor dit werelderfgoed.	
Als 'site-holder' van het Unesco-werelderfgoed dient de provincie:	
<ul style="list-style-type: none"> • 'De uitzonderlijke en universele waarde' van de Stelling van Amsterdam te behouden en daarmee uitvoering geven aan het Werelderfgoedverdrag van UNESCO (Parijs, 1972); • Regie te voeren over 'de identificatie, de bescherming, het behoud, het toegankelijk maken en het overdragen aan komende generaties' van dit werelderfgoed; • Uitvoering te geven aan bovengenoemde taken en de uitvoering van de 'Operational Guidelines for the Implementation of the World Heritage Convention' (2005). 	
Als siteholder werkt de Provincie Noord-Holland met een Uitvoeringsprogramma voor de Stelling van Amsterdam. In november 2013 is het Uitvoeringsprogramma voor de periode 2014-2016 vastgesteld.	
Bij het behoud c.q. de versterking van de Uitzonderlijke Universele Waarden zijn het Provinciaal Beeldkwaliteitsplan Stelling van Amsterdam en Ruimtelijk Beleidskader Stelling van Amsterdam leidend. Het Ruimtelijk Beleidskader maakt onderscheid in drie zonerings binnen het UNESCO-werelderfgoed Stelling van Amsterdam met ieder hun eigen beleidsregime (Stellingzone, kernzone en monumentenzone). Dit ruimtelijk beleidsregime is vastgelegd in de Provinciale Ruimtelijke Verordening.	
Voor wat betreft het zuidelijk deel van de Stelling van Amsterdam, dat op grondgebied van de provincie Utrecht ligt, is de provincie Utrecht siteholder.	
De objecten van de Stelling van Amsterdam zijn veelal beschermd als Rijks- of provinciaal monument.	
De Stelling van Amsterdam fungeert als groene en stille ring rondom de hoofdstad (beleving van rust, ruimte en groen, recreatiemogelijkheden en cultuurhistorie).	

Planning

Het siteholderschap van de Stelling van Amsterdam is een continue activiteit voor de Provincie Noord-Holland. Voor de jaren 2014-2016 zijn doelen/activiteiten geformuleerd in het Uitvoeringsprogramma Stelling van Amsterdam 2014-2016, welke in november 2013 door Gedeputeerde Staten is vastgesteld.

Monitoring/evaluatie

De voortgang van het project wordt continue gemonitord. Medio 2016 zal bepaald worden hoe de dan komende jaren om zal worden gegaan met het UNESCO Werelderfgoed Stelling van Amsterdam. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Nieuwe Hollandse Waterlinie	17
Portefeuille(onderdeel)	
Stelling van Amsterdam	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit	
<ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad 	
Omschrijving project	
<p>Het doel van het project is het behouden en ontwikkelen van de Uitzonderlijke Universele Waarden (kernkwaliteiten) van het toekomstig UNESCO-werelderfgoed de Nieuwe Hollandse Waterlinie.</p> <p>De Nieuwe Hollandse Waterlinie is een uit 1815 daterende verdedigingslinie van 85 kilometer lengte, die loopt vanaf Muiden tot aan de Biesbosch. De Nieuwe Hollandse Waterlinie bestaat uit vele forten, dijken, inlaatsluizen, inundatievelden e.d. Doel van het project Nieuwe Hollandse Waterlinie is het behouden en ontwikkelen van de Uitzonderlijke Universele Waarden (kernkwaliteiten) van het toekomstig UNESCO-werelderfgoed Nieuwe Hollandse Waterlinie. Deze kernkwaliteiten/Uitzonderlijke Universele Waarden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een samenhangend systeem van forten, dijken, kanalen en inundatiekommen, • Een groene en overwegend rustig karakter, • openheid. <p>De Nieuwe Hollandse Waterlinie loopt over 5 provincies, 25 gemeenten en 5 waterschappen. De organisatie van dit project wordt gecoördineerd vanuit de 5 betrokken, provincies (Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland, Gelderland en Noord-Brabant). De regie over het noordelijk deelgebied (enveloppe Vechtstreek-Noord) is ondergebracht bij de Provincie Noord-Holland. Omdat de Stelling van Amsterdam grotendeels overlapt met de Nieuwe Hollandse Waterlinie in dit deelgebied Vechtstreek-Noord, worden de activiteiten/regie alhier opgepakt vanuit het programma Stelling van Amsterdam. Leidend hierbij is het 'Uitvoeringsprogramma Nieuwe Hollandse Waterlinie in de Vechtstreek-Noord 2011-2015'</p> <p>De Nieuwe Hollandse Waterlinie fungeert als groene en relatief open buffer aan de oostrand van de Randstad (beleving van rust, ruimte en groen, recreatiemogelijkheden en cultuurhistorie).</p>	
Planning	
Projecten die zijn benoemd in 'Uitvoeringsprogramma Nieuwe Hollandse Waterlinie in de Vechtstreek-Noord 2011-2015' lopen door tot uiterlijk 2020.	
Monitoring/evaluatie	
De voortgang van het project wordt continu gemonitord. De liniebrede samenwerking zal doorlopen tot 2020 maar medio 2016 zal bepaald worden hoe de aanpak van 2017 en verder zal plaatsvinden. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Amsterdam Connecting Trade (ACT)	18
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en Vervoer	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten 	
Omschrijving project	
<p>Het doel van het project is het versterken van de internationale concurrentiepositie van de Metropoolregio Amsterdam door het realiseren van een duurzame, hoogwaardige multimodaal logistiek knooppunt ten zuiden van Schiphol.</p> <p>ACT (Amsterdam Connecting Trade) is de titel van een overkoepelende organisatie die deelprojecten realiseert of toeziet dat diverse deelprojecten worden gerealiseerd volgens de uitgangspunten van het Masterplan ACT. Daarnaast zorgt ACT voor afstemming in de regio ten aanzien van ruimtelijke ontwikkelingen die een relatie hebben of kunnen hebben met ACT. In MRA-verband is 'ACT' tevens geadopteerd als beeldmerk voor de totale logistiek in de MRA. In relatie met het voorliggende Uitvoeringsprogramma van de Structuurvisie Noord-Holland 2040 wordt met ACT de realisatie van een aantal logistieke gebiedsontwikkelingen bedoeld. In hoofdlijnen richt het programma zich op de volgende onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het ontwikkelen van duurzame bedrijventerreinen voor Schipholgebonden logistieke activiteiten. Het gaat om drie terreinen: Schiphol Zuidoost, Schiphol Logistics Park (SLP), en de A4 Zone West (ook wel Schiphol Trade Park). Wat betreft duurzaamheid gaat het om een efficiënte inrichting van de ruimte en de gebouwen, hoogwaardige duurzame gebouwen, energiegebruik, en mobiliteitsmaatregelen. - Het ontwikkelen van multimodaal goederenvervoer. De ambitie betreft het accommoderen van vier vervoersmodaliteiten: lucht (via een air terminal), weg (via een truckterminal), spoor (via een HST-Cargo terminal) en water (via een waterterminal). Deze terminals moeten intern ontsloten worden via een Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV), een specifieke vrachtbaan ('dedicated') voor logistiek. - Het versterken en innoveren van de logistieke ketens door het koppelen van de 'hardware' (de infrastructuur, de goederenstromen) aan de 'software' (de faciliteiten, de bedrijfsprocessen, de administratieve processen, en de logistieke concepten). Dit resulteert in innovatieve vastgoedconcepten en vlotte ketenafhandeling door bijvoorbeeld douanevrije zones. 	
Planning	
<p>De planvorming voor ACT begon in oktober 2005. Een aantal partijen (Haarlemmermeer, Schiphol, SADC, provincie, AM (ontwikkelaar)) had zich verenigd om een gebiedsvisie Werkstad A4 op te stellen. De Gebiedsvisie is door het college van Noord-Holland vastgesteld. Vervolgens is het Masterplan ACT opgesteld waarin in hoofdlijnen de ambities zijn neergelegd zoals die voor multimodaliteit. Er wordt procesmatig toegewerkt naar de invulling van de ambities via onderzoeken, marktverkenningen, e.d. Binnen ACT vindt momenteel een heroriëntatie plaats op de invulling van de logistieke ontwikkeling in dit gebied en wat daarin mee te nemen. Ondertussen wordt en zal ook in de toekomst verder worden gewerkt aan de volgende concrete onderdelen van ACT:</p> <p><u>Ongestoorde Logistieke Verbinding (OLV):</u> OLV bestaat uit het kerntraject (A) en OLV-Greenport (B). Ad. A: Hoewel er een positieve kosten-baten analyse lag, is de voorkeursvariant niet haalbaar gebleken. Er is nu voor een pragmatische aanpak gekozen, primair gericht op het bereikbaar maken van de locaties. Ad B: Dit gaat om een specifieke aftakking: de OLV van Greenpark Aalsmeer naar Schiphol Zuidoost. De provincie heeft een bijdrage van 3 miljoen euro gereserveerd voor de realisatie. Eind 2013 is raad Aalsmeer op hoofdlijnen akkoord gegaan met tracékeuze en uitwerking in 2014. Realisatie mogelijk in 2015.</p>	

Truckparkeren:

Dit gaat om het realiseren van een voorziening voor truckparkeren op of in de omgeving van Schiphol Zuid-Oost. Hiermee wordt de vrachtafhandeling verder versneld en de drukte en overlast rond de platforms verminderd. De provincie heeft een trekkende rol. Mogelijk wordt in het najaar 2014 via een openbare inschrijving een exploitant geselecteerd. Mocht dit het geval zijn dan zal een mogelijke onrendabele top via een eventuele exploitatiesubsidie, door de provincie toegekend aan een nog te selecteren exploitant, worden afgedekt. Start realisatie zou dan in 2015 plaats kunnen vinden.

HST-Cargo:

Gaat om de realisatie van een goederenterminal (overslag op goederenvervoer per spoor). Diverse onderzoeken zijn uitgevoerd. De start van de uitvoering hangt nog om twee onzekerheden: issues m.b.t. geluidsoverlast en veiligheid op het spoor (Rijkswaterstaat/ Prorail) en de marktverwachtingen (markt is sceptisch of het concept qua prijs concurrerend kan zijn met goederenvervoer over de weg). Het Rijk heeft wel 11 miljoen euro gereserveerd voor de terminal. Start nog erg onzeker.

Duurzaamheid:

De duurzaamheidsdoelstellingen zijn vastgelegd in afspraken met ontwikkelaars. Op terreinen die ontwikkeld worden, zijn resultaten geboekt in de zin van BREAAAM certificering, Biobased Economy en Green Deal.

Locatie Schiphol Zuidoost:

Deze locatie bestond al grotendeels ten tijde van de planvorming rond ACT en wordt geheel ontwikkeld door SRE (Schiphol Real Estate). De activiteiten rond ACT focussen wat Zuidoost betreft vooral rond de realisatie van de OLV-Greenport en mogelijk het Truckparkeren. Op Zuidoost vindt de overslag plaats van luchtvracht naar wegtransport.

Locatie Schiphol Logistics Park (SLP):

SLP wordt ontwikkeld en uitgegeven door SADC. In 2013 heeft het eerste bedrijf (Rapid Logistics) zich op SLP Oost gevestigd. De uitgifte lijkt voorspoedig te verlopen en de verwachting is dat deze locatie binnen enkele jaren geheel uitgegeven is.

Locatie A4 Zone West (Schiphol Trade Park):

Dit is de grootste locatie van ACT en is in eigendom van SADC, Haarlemmermeer en Schiphol. Voor de A4 Zone is een masterplan vastgesteld die van een lagere ambitie (minder uit te geven hectares) uitgaat dan aanvankelijk was bedacht. Dit onder invloed van de recessie en Plabeka. De voorbereidingen voor uitgifte zijn begonnen. Er wordt ook gekeken naar tijdelijke functies voor voorlopige niet te benutten delen van het gebied (bv. voor olifantengras e.d.). Naar verwachting zal de uitgifte beginnen zodra SLP geheel is uitgegeven.

Monitoring/evaluatie

Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.

Naam project/programma	
Integrale gebiedsontwikkeling Blauwe Hart	19
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaatbestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast - Voldoende en schoon drink-, grond- en oppervlaktewater <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>De doelen van deze integrale gebiedsontwikkeling zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geïntegreerd realiseren van natuur en groen om de stad. - Het verkrijgen van een toekomstbestendig ecologisch systeem. - Het verkrijgen van een robuust watersysteem met een goede waterkwaliteit, met als randvoorwaarde dat de veiligheid en zoetwatervoorziening gewaarborgd is. - Het behoud, duurzaam beheer en ontwikkeling van de landschappelijke, cultuurhistorische en natuurlijke kernkwaliteiten van dit gebied. - Het bevorderen van de toegankelijkheid van het gebied voor recreatie en toerisme. - Het bieden van ontwikkelingsruimte voor kleinschalige bij voorkeur watergebonden ruimtelijke ontwikkelingen (recreatie) zonder dat het ecologisch systeem daardoor verstoord wordt. <p>De Provincie Noord-Holland onderschrijft de Rijksstructuurvisie Amsterdam-Almere-Markermeer en de afspraken uit de bestuursovereenkomst met het Rijk, Provincie Flevoland en Provincie Utrecht, gemeenten Amsterdam en Almere en Stadsregio Amsterdam (2013). De ecologische achteruitgang in het Markermeer kan worden gekeerd met een aanpak op systeemniveau. Het is nodig om grootschalige natuurmaatregelen te nemen om te komen tot een toekomstbestendig ecologisch systeem (dit is de “stip op de horizon”). Een robuust systeem geeft in de toekomst ruimte voor recreatieve ontwikkelingen het Natura 2000 gebied. Het Blauwe Hart heeft een belangrijke functie voor recreatie en toerisme. De verbetering van de ecologie komt ook ten goede aan de mogelijkheden voor toerisme en recreatie, passend bij het gebied. Op basis van de uitkomsten van een discussie over kaders voor eventueel nieuw recreatiebeleid zal de provincie bepalen op welke manier en vanuit welke rol hier uitwerking aan wordt gegeven. Zo'n ecologisch systeem bestaat uit vier componenten: heldere randen langs de Noord-Hollandse kust, een gradiënt van helder naar troebel water, land-water zones en versterkte ecologische relaties tussen binnendijkse en buitendijkse gebieden. Hierbij horen de volgende maatregelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beperkte luwtemaatregelen (2 km) bij de Hoornsche Hop, - aanleg eerste fase Marker Wadden (500 ha, locatie Houtribdijk nabij Lelystad), - seizoensgebonden peilbeheer, - aanleggen van vispassages. 	
Planning	
<p>De MIRT-verkenning van luwtemaatregelen bij de Hoornsche Hop heeft alternatieven beoordeeld en een voorkeursrichting bepaald. De minister van I&M heeft in juni 2014 over de realisatie besloten. De autonome ontwikkeling van waterplanten wordt daarbij betrokken. Na dit positieve besluit volgt de planuitwerkingsfase, waarna eind 2015 de realisatie kan starten. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier onderzoekt de mogelijkheid om vooroeverdijken op sommige plekken bij de dijkversterking van de Markermeerdijken tussen Hoorn en Amsterdam in te plannen. Naar de slimme combinatie van diverse grondstromen wordt onderzoek gedaan door het Rijk.</p>	

Zomer 2014: naar planrealisatiefase, eind 2015 aanleg luwtemaatregelen Hoornsche Hop,
Eind 2015: Start realisatie eerste fase Marker Wadden, eind 2019 gereed.

Monitoring/evaluatie

Voor de natuur en ruimtelijke ontwikkelingen zal een natuurboekhouding worden ontwikkeld door de provincie Flevoland. Daarbij zal een koppeling met financiering en ontwikkelruimte gelegd worden. De ecologische monitoring is in handen van Rijkswaterstaat IJsselmeergebied. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Kustplaatsen	20
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen <ul style="list-style-type: none"> o We verbeteren de ruimtelijke kwaliteit en versterken de identiteit van badplaatsen 	
Omschrijving project	
<p>Het doel van dit project is het aantrekkelijker maken van de kustplaatsen langs de Noordzeekust in termen van leefbaarheid en economische concurrentiepositie.</p> <p>Het project bestaat uit het opstellen van identiteitsprofielen t.b.v. alle Noordzeekustplaatsen en het doen van een pilot.</p> <p>De identiteitsprofielen worden opgesteld door de provincie en gemeenten (onderzoek DNA, afgerond 2014). Hierin worden het landschaps- en dorps DNA en lokale en regionale ambities gevat, die richting gaan geven aan de maatschappelijke opgaven in de kustplaatsen en de gehele kust. Het gaat om het vergroten van de economische concurrentiepositie door meer differentiatie, kwaliteit en diversiteit in het kustgebied en onderscheidend vermogen in de kustplaatsen zelf: gemeenten staan zelf aan de lat voor hun ruimtelijk economische ontwikkeling. De Provincie ondersteunt hen en ziet de totstandkoming van een kwaliteitsimpuls en revitalisering in de badplaatsen als integrale opgave. Het onderscheidend vermogen van de kustplaatsen is in een identiteitsprofiel gevat en moet de concurrentiekracht van de kust(plaatsen) ten opzichte van andere toeristische bestemmingen gaan versterken. De provincie ondersteunt gemeenten met kennis, kunde, netwerk en beperkte middelen.</p> <p>De pilot betreft de kustplaats Zandvoort en is gericht op het Entreegebied Stationsomgeving, waarvoor een convenant is gesloten tussen gemeente en Provincie. Zandvoort moet een aantrekkelijke en goed bereikbare badplaats worden vanuit metropoolvorming. De gemeenteraad van Zandvoort heeft een plan van aanpak vastgesteld (2013) om het Entreegebied Stationsomgeving te gaan herontwikkelen. De Provincie stelt hiertoe middelen onder voorwaarden beschikbaar (TWIN-H) ter besluitvorming aan Provinciale Staten.</p> <p>Vanuit het Deltaprogramma Kust is een koppeling gemaakt met de lange termijn veiligheidsvarianten voor kustversterking en ruimtelijk-economische kansen voor ontwikkeling in de kustplaatsen. In de Nationale Visie Kust (NVK-2013) zijn diverse locaties als 'parels' benoemd, waaronder in Noord-Holland Den Helder, IJmond, Zandvoort. Hier worden meegroeiconcepten voor ontwikkeld en worden mogelijkheden verkend van meervoudig gebruik van de keringen (bebouwing in huidige reserveringszones). Waar maatregelen op lange termijn gaan spelen kunnen deze ook naar voren worden gehaald (voorhoedeprojecten).</p> <p>De kustplaatsen zijn tevens opgenomen in de Strategische Agenda Kust; Agenda Economie; Cultuurnota; en het huidige Coalitieakkoord-2011-2015.</p>	
Planning	
<p>In 2012 is het project gestart.</p> <p>In de periode 2012-2014 zijn de profielen van de kustplaatsen opgeleverd (Texel, Den Helder, Julianadorp, Callantsoog, Castricum/Bakkum, Castricum aan Zee, Heemskerk, Wijk aan Zee/Velsen Noord, IJmuiden, Bloemendaal, Zandvoort, St. Maartenszee, Petten).</p> <p>In 2014 volgt gedurende het jaar de oplevering van de overige identiteitsprofielen kustplaatsen en het totaal identiteitsprofiel Noord-Hollandse Noordzeekust (2013-2015 vervoltraject in kustplaatsen zelf: Zandvoort en Velsen zijn zelf al verder gegaan met hun DNA-profiel).</p>	
Monitoring/evaluatie	
Monitoring in Gedeputeerde Staten Evaluatie: bij oplevering totaalprofiel kust Besluitvorming Gedeputeerde Staten (totaalprofiel kust): najaar 2014	

Bestuurlijk overleg wethouders kustgemeenten: gedurende 2014
Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Integrale gebiedsontwikkeling Horstermeer	21
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor voldoende ruimte voor het verbeteren, aanpassen en vernieuwen van de waterkeringen, watersystemen en piek- en calamiteitenbergingen met aandacht voor robuustheid en de ruimtelijke kwaliteit bij dijkverbeteringen - Voldoende en schoon grond-, drink- en oppervlaktewater <ul style="list-style-type: none"> o We bepalen de (on)mogelijkheden van het Noord-Hollandse watersysteem voor nieuwe ruimtelijke functies 	
Ruimtelijke kwaliteit <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden <ul style="list-style-type: none"> o We realiseren een robuust samenhangend natuurnetwerk met een hoge biodiversiteit en dragen zorg voor het veiligstellen van dit netwerk 	
Omschrijving project	
<p>Het doel van dit project is natuurontwikkeling, verbetering waterkwaliteit en het tegengaan van wateroverlast.</p> <p>De Horstermeerpolder is een cirkelvormige droogmakerij in het Vechtplassengebied met een oppervlak van 620 hectare. In het centrum van de polder bevinden zich woningen en bedrijven, de rand van de polder bestaat uit agrarisch- en natuurgebied. De polder is belangrijk voor de waterhuishouding in de regio. Door de lage ligging en door de zandige ondergrond zuigt de polder veel water weg uit de polders en plassen in de omgeving, ongeveer 35 miljoen kubieke meter per jaar. De omgeving moet op peil worden gehouden door water uit het boezemsysteem in te laten. Dit is ongunstig voor de waterkwaliteit en voor bijzondere plantensoorten.</p> <p>Om de kwaliteit van het water en de natuur in de omgeving te verbeteren is besloten om het waterpeil aan de rand van de Horstermeerpolder te verhogen. Dit gebeurt in combinatie met natuurontwikkeling ten behoeve van de Ecologische Hoofdstructuur. Benodigde gronden worden aangekocht, en met de inrichting van het gebied is intussen gestart in het zuiden van de polder. Hier zijn rietlanden ontstaan met bijzondere plant- en diersoorten als rietorchis, blauwborst en karekiet. In de afgelopen jaren werd steeds duidelijker dat de Horstermeerpolder daarnaast ook een sleutelrol kan spelen bij het tegengaan van wateroverlast in natte periodes. Uit onderzoek bleek dat natuur en waterberging in de Horstermeerpolder goed kunnen worden gecombineerd. Bij hevige regenval kan water in de nieuwe natuurgebieden worden opgeslagen waardoor er geen wateroverlast ontstaat.</p>	
Planning	
<p>Het project wordt in fases uitgevoerd. Eind 2014 wordt een peilbesluit genomen. Er worden grotere peilvakken gemaakt waardoor er minder variatie in waterpeil zal zijn. Vervolgens wordt er in 2015 een plan gemaakt om het waterbeheer verder te optimaliseren. Daarbij wordt rekening gehouden met de geactualiseerde waterbergingsopgave. Realisatie is gepland voor 2021, waarbij de precieze planning afhankelijk is van de snelheid waarmee benodigde gronden kunnen worden verworven.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.</p>	

4. Nieuwe projecten en programma's (peildatum 1 september 2014)

Nieuwe projecten		
Naam project	Portefeuille(onderdeel)	Type project
1. Ontwikkeling monumentenmonitor	Cultuur	onderzoek
2. De Kop Werkt!	Duurzame energie/ Groen/ Ruimtelijke Ordening	meerjarig uitvoeringsprogramma met regio
3. Behoefteraming werklocaties Noord-Holland Noord	Economie	onderzoek
4. Actualisatie detailhandelsbeleid	Economie	beleidsvorming/actualisatie
5. Aanpak verblijfsrecreatiesector	Economie	beleidsvorming/actualisatie en instrumentontwikkeling
6. Uitvoering Visie NZKG	Havens	meerjarig uitvoeringsprogramma met regio
7. Realisatie van potentiële Biovalley gebieden	Landbouw	onderzoek
8. Modernisering en herstructurering glas	Landbouw	beleidsvorming/actualisatie en instrumentontwikkeling
9. Experimenteerruimte landbouw	Landbouw	onderzoek
10. Programma Groen	Natuur	meerjarig uitvoeringsprogramma PNH
11. Provinciale uitwerking Ladder Duurzame Verstedelijking	Ruimtelijke Ordening	beleidsvorming/actualisatie en instrumentontwikkeling
12. Gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland	Ruimtelijke Ordening	meerjarig uitvoeringsprogramma PNH
13. Onderzoek ruimtelijke en sociaal- economische effecten energietransitie	Ruimtelijke Ordening en Milieu	onderzoek
14. Duinpolderweg	Verkeer en Vervoer	uitvoering
15. A8/A9	Verkeer en Vervoer	uitvoering
16. Ontwikkeling verkeersmanagement	Verkeer en Vervoer	instrumentontwikkeling
17. Uitvoeringsprogramma OV2020	Verkeer en Vervoer	meerjarig uitvoeringsprogramma PNH
18. HOV in 't Gooi	Verkeer en Vervoer	uitvoering
19. Uitvoeringskader Waddenkusttoerisme	Waddenfonds	beleidsvorming
20. Meerlaagse waterveiligheid	Water	beleidsvorming/actualisatie en instrumentontwikkeling
21. Uitrol voorzieningenniveau Haarlemmermeer	Water	instrumentontwikkeling
22. Meegroeiconcepten kustplaatsen	Water	instrumentontwikkeling
23. De Nieuwe Afsluitdijk (DNA)	Water	beleidsvorming/meerjarig uitvoeringsprogramma met regio
24. Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken)	Water	uitvoeringsprogramma met andere partijen
25. Actualisatie RAP's	Wonen	beleidsvorming/actualisatie
26. Binnenstedelijk bouwen	Wonen	onderzoek en instrumentontwikkeling

Naam project/ programma	
Ontwikkeling Monumentenmonitor	1
Portefeuille(onderdeel)	
Cultuur	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen Duurzaam Ruimtegebruik - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	
Omschrijving project	
<p>In de monumentenmonitor wordt digitaal geïnventariseerd wat de staat van onderhoud is van de Rijksmonumenten en provinciale monumenten in Noord-Holland. Daarnaast wordt ook het gebruik en eventuele leegstand in beeld gebracht. Momenteel is het provinciaal monumentenbeleid, bij gebrek aan totaaloverzicht, voornamelijk reactief van aard: monumenteigenaren dienen zelf een subsidieaanvraag in als zij willen restaureren en de provincie beoordeelt deze aanvraag. De monitor stelt de provincie in staat om op basis van een totaaloverzicht meer proactief beleid te voeren en prognoses te maken over komende restauratie- en herbestemmingsopgaven.</p> <p>De Monumentenmonitor draagt bij aan de provinciale belangen 'ruimtelijke kwaliteit' en 'duurzaam ruimtegebruik'. Door de monitor ontstaat inzicht in restauratie- en herbestemmingsopgaven en inzicht in de mogelijkheid om deze opgaven te verbinden aan het ruimtelijk beleid van de provincie.</p> <p>De restauratie- en herbestemmingsopgaven dragen bij aan kwaliteitsverbetering binnen de diverse gebiedsprogramma's. Vanuit het oogpunt van duurzaam ruimtegebruik kan het bijdragen aan huisvesting, economische activiteiten en recreatieve en toeristische voorzieningen.</p>	
Planning	
Momenteel wordt een pilot-monitor opgezet voor de Metropoolregio Amsterdam (MRA). De resultaten worden verwacht in mei/juni 2014. Hierna zal de Monumentenmonitor verder worden uitgerold over de rest van Noord-Holland.	
Monitoring/evaluatie	
Na oplevering van de pilot wordt bekeken onder welke voorwaarden het systeem ook voor de rest van de provincie wordt ingevoerd. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
De Kop Werkt!; Ruimtelijk economische ontwikkeling Kop van Noord-Holland	2
Portefeuille(onderdeel)	
Stuurgroep “de Kop Werkt!”; hierin werken 4 gemeenten en provincie samen. Namens Gedeputeerde Staten zitten in de stuurgroep de gebiedsgedeputeerde Kop van Noord-Holland en de portefeuillehouder ruimtelijke ordening.	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaatbestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten - Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden <p>Duurzaam ruimtegebruik:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken 	
Omschrijving project	
<p>Centraal doel van de regionale samenwerking binnen De Kop Werkt! is het creëren van een optimaal klimaat voor bedrijven om zich te ontplooiën. Het accent ligt op ruimtelijke ordening, bereikbaarheid en leefbaarheid; de drie terreinen waarop gemeenten en provincie met name verantwoordelijkheid dragen. Voorop staat een niet vrijblijvende en heldere samenwerkingsrelatie, zowel bestuurlijk als ambtelijk. De focus ligt op de vijf kansrijke economische clusters Agribusiness, Vrijtijdseconomie, Medisch, Duurzame Energie en Marien/Maritiem & Offshore.</p> <p>In samenhang met de ruimtelijke en de economische structuur van de Kop is de demografische ontwikkeling een cruciale factor. Kern hierbij is dat de demografische ontwikkeling wijst op ontgroening, vergrijzing en daling van de (beroeps)bevolking. De Kop is als gevolg hiervan door het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties benoemd als ‘anticiperregio’. De partners in de regio moeten samen komen tot acties, met als rode draad een verandering van het bestrijden naar het begeleiden van de krimp.</p> <p>In 2012 is gestart met ruim dertig activiteiten. Voor de periode 2014-2017 is een meerjarenplan opgesteld. Door middel van nieuwsbrieven en raden- en statenconferenties (Texel 2011 en 2013) zijn de gemeenteraden en Provinciale Staten betrokken geweest bij de regionale samenwerking. Het voornemen is om in de winter van 2014/2015 een nieuwe conferentie te organiseren waar de resultaten en vervolgoedragen aan de orde zullen komen.</p> <p>Het programma De Kop Werkt! betreft activiteiten die in de periode 2012-2017 worden uitgevoerd. Op dit moment is de uitvoering van het meerjarenprogramma 2014-2017 actueel. Voor de provincie zijn primair de volgende onderwerpen van belang:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ruimtelijk kader als uitwerking van de structuurvisie: Ruimte voor vraag (hierbij worden ook andere lopende projecten, zoals Identiteit kustplaatsen, betrokken) • Projectuitvoerder van diverse strategische langere termijnopgaven (worden in 2015/2016 vastgesteld); • Uitvoering geven aan speerpunt “benutten potentie haven(s) in de Kop van NH” (water- en luchthavens); • Invullen van de opgave en de provinciale bijdrage rond (duurzame) energie en RO; • DNA (met name ruimtelijk-recreatieve ontwikkeling van het gebied rond Den Oever), Deltaprogramma, ruimtelijke speerpunten (nog in ontwikkeling) en samenhang wonen/werken/toerisme. 	

Planning

Opdracht is gegeven in de eerste conferentie (2011). Het publieke programma is formeel gestart na de Raden- en statenconferentie in 2013. In het meerjarenprogramma 2014-2017 is e.e.a. geconcretiseerd. Per activiteit zijn er mijlpalen en tussenstappen vastgesteld. Bijvoorbeeld het uitvoeringsprogramma Groen in de Kop. In de jaarplannen van 2014, 2015 en 2016 worden de acties en resultaten SMART gemaakt inclusief de rol en bijdrage van de provincie hierin.

Monitoring/evaluatie

In het programma zit integraal het onderwerp monitoren. Hieronder wordt zowel verstaan het bewaken van afspraken maar ook de ontwikkelingen in de Kop zelf en zo mogelijk het effect van maatregelen en acties. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/ programma	
Behoefteraming werklocaties Noord-Holland Noord	3
Portefeuille(onderdeel)	
Economie	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten; <ul style="list-style-type: none"> o We stemmen bedrijventerreinen en kantoorlocaties regionaal af en stimuleren herstructurering 	
Omschrijving project	
<p>Doel van dit project is het bepalen van de behoefte aan werklocaties (bedrijventerreinen en kantoren) in Noord-Holland Noord als basis voor het bijstellen van de programmering van werklocaties door gemeenten in Noord-Holland Noord, conform het voornemen in de Economische Agenda 2012-2015.</p> <p>De provincie heeft in samenwerking met gemeenten opdracht gegeven tot het opstellen van een kwantitatieve en kwalitatieve raming van de behoefte aan werklocaties. Op basis van deze raming voeren de drie regio's een vervolgonderzoek uit om aanvullende informatie te verzamelen om de juiste keuzes te kunnen maken welke locaties nog (her-)ontwikkeld zullen worden. De informatie uit deze vervolgonderzoeken wordt gebruikt om een nieuwe planningsopgave vast te stellen voor Noord-Holland Noord en de regionale bedrijventerreinenprogramma's aan te passen. De regionale programma's zullen ingaan op het toekomstperspectief voor de verschillende locaties.</p>	
Planning	
De behoefteraming is vastgesteld door Gedeputeerde Staten op 3 december 2013. De vervolgonderzoeken van de drie regio's in Noord-Holland Noord worden eind 2014 opgeleverd.	
Monitoring/evaluatie	
Jaarlijks worden de belangrijkste gegevens rond werklocaties verzameld en inzichtelijk gemaakt via de provinciale monitor werklocaties. Ook zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Actualisatie Detailhandelsbeleid	4
Portefeuille(onderdeel)	
Economie	
Relatie Structuurvisie:	
Duurzaam ruimtegebruik	
<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten; <ul style="list-style-type: none"> o We behouden en versterken de hoofdwinkelstructuur en stedelijke detailhandel 	
Omschrijving project	
<p>De Nota Detailhandels- en leisurebeleid Noord-Holland is in mei 2009 vastgesteld en recent (voorjaar 2014 geëvalueerd. Op basis van de evaluatie is besloten om in het najaar van 2014 een actualisatie van het beleid voor te leggen aan PS. De recente ontwikkelingen binnen de detailhandel, zoals leegstand en de opkomst van internetwinkelen en een nadrukkelijk verzoek aan provincies voor sturing, maken een actualisatie wenselijk. De actualisatie betreft alleen het detailhandelsbeleid. De evaluatie en actualisatie van het leisurebeleid wordt meegenomen in het beleidstraject van toeristische en recreatieve voorzieningen, dat is ingezet met het onderzoek naar de vraag- en aanbodmarkt voor grootschalige toeristische locaties.</p> <p>De actualisatie vindt plaats via de volgende stappen.</p> <p>Stap 1: Evaluatie Detailhandelsbeleid 2009 (september 2013 t/m mei 2014)</p> <p>Stap 2: Notitie Actuele ontwikkelingen en trends (november 2013 t/m mei 2014)</p> <p>Stap 3: a. voordracht actualisatie detailhandelsbeleid (2^e helft 2014)</p> <p style="padding-left: 20px;">b. aanpassing instrumentarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Regionale advies commissies ✓ Regionale visies ✓ Kennis- en informatievoorziening ✓ RO-instrumentarium, met name de Provinciale Ruimtelijke Verordening 	
Planning	
Op 15 mei 2014 zijn stap 1 en 2 besproken in de commissie WEB. Naar verwachting is het detailhandelsbeleid eind 2014 geactualiseerd en vastgesteld door PS.	
Monitoring/evaluatie	
Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zal de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Aanpak verblijfsrecreatiesector	5
Portefeuille(onderdeel)	
Economie	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik: <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen <ul style="list-style-type: none"> o We geven ruimte buiten BBG voor nieuwe toeristische en recreatieve voorzieningen 	
Omschrijving project	
<p>In de Economische Agenda 2012-2015 is aangekondigd dat de provincie met een aanpak komt voor de verblijfsrecreatiesector. Deze aanpak bestaat uit twee sporen die gericht zijn op het beleidsdoel om buiten BBG ruimte te kunnen geven voor nieuwe verblijfsrecreatieve voorzieningen.</p> <p>Het eerste spoor betreft het verhelderen van ons ruimtelijk beleid (hoe toetsen we nut en noodzaak van plannen: vertaald in een ‘Handreiking verblijfsrecreatie Noord-Holland’) en het tweede spoor betreft het instrumentarium dat we inzetten om herstructurering en een goede planning/inrichting van verblijfsaccommodaties te bevorderen.</p> <p>Een belangrijk onderdeel van het nieuwe beleid zijn de regionale visies, die waar mogelijk worden ingezet als een gebiedsaanpak in een bepaalde regio. Het aanwijzen van deze regio's is mede afhankelijk van de bereidheid van gemeenten om mee te werken.</p> <p>Naast een regionale visie willen we vanuit een faciliterende rol gemeenten en verblijfsrecreatieondernemers ondersteunen bij een kwaliteitsverbetering van de sector. Een belangrijk rol is hierin weggelegd voor het Ontwikkelingsbedrijf Noord-Holland Noord door middel van het ontwikkelen van een Leisure Loket en concrete ondersteuning te leveren.</p>	
Planning	
<p>Vaststellen ‘Handreiking verblijfsrecreatie Noord-Holland’ door Gedeputeerde Staten: medio 2014.</p> <p>Opstellen regionale visie in nader te bepalen regio: 2e helft 2014.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Het project (toepassing van de Handreiking én het ontwikkelen van regionale visies) wordt eind 2015 geëvalueerd, waarbij we nagaan in hoeverre de aanpak voor andere regio's in Noord-Holland kan worden gebruikt. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven. De ervaringen met de handreiking en regionale visies dienen als opmaat naar een (mogelijke) verankering in de verordening bij de wijziging in 2015.</p>	

Naam project/programma	
Uitvoering Visie Noordzeekanaalgebied	6
Portefeuille(onderdeel)	
Havens	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit	
Duurzaam ruimtegebruik	
Omschrijving project	
<p>In 2013 is de "Visie Noordzeekanaalgebied 2040" vastgesteld (zie www.noordzeekanaalgebied.nl). Onder leiding van de provincie zijn in deze visie - samen met het Rijk en de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Beverwijk en Velsen - belangrijke keuzes gemaakt over de ruimtelijke en economische invulling van het Noordzeekanaalgebied. Deze keuzes leiden tot een duurzame ontwikkeling van deze economische motor. Dankzij de Visie blijft het gebied ruimte bieden aan zowel economische groei als landschap, recreatie en woningbouw.</p> <p>Uitgangspunt bij de Visie is het optimaal benutten van het bestaande havenareaal. Eerder onderzoek in opdracht van de provincie ("Optimale benutting bestaand havengebied Noordzeekanaal", DHV 2011) heeft aangetoond dat een groei tot 125 mln ton op het bestaande areaal mogelijk is.</p> <p>Een deel van de Houtrakpolder is aangewezen als te reserveren havengerelateerd areaal voor een mogelijke toekomstige uitbreiding van de haven na 2020. De daadwerkelijke aanleg zal tijdig plaatsvinden, doch niet eerder dan nadat het huidige havenareaal in voldoende mate is geïntensiveerd en overeenstemming is bereikt over tijdige realisatie van compenserende maatregelen.</p> <p>Op grond van de Visie en de reeds bestaande uitvoeringsacties vanuit het oudere Masterplan Noordzeekanaalgebied, heeft het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied - voorgezeten door de provincie - in het eerste kwartaal van 2014 een uitvoeringsprogramma vastgesteld. Onderdeel van dit uitvoeringsprogramma is een op te zetten monitor die inzicht geeft in de intensiveringsgraad. De provincie werkt daarnaast in dit kader onder meer aan het verbeteren van het landschap in het Noordzeekanaalgebied.</p> <p>Partijen in het Bestuursplatform zijn: het Rijk, de gemeenten Amsterdam, Zaanstad, Haarlemmerliede en Spaarnwoude, Beverwijk en Velsen, Tata Steel, Zeehaven IJmuiden en Havenbedrijf Amsterdam.</p>	
Planning	
Het project is gestart met de vaststelling van de visie. Het uitvoeringsprogramma heeft een meerjarig karakter.	
Monitoring/evaluatie	
De voortgang wordt gemonitord en besproken in het Bestuursplatform Noordzeekanaalgebied. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Realisatie van potentiële BioValley gebieden	7
Portefeuille(onderdeel)	
Landbouw	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij	
Omschrijving project	
<p>Op dit moment is 4,8% van het totale landbouw areaal in Noord-Holland gecertificeerd biologisch (cijfers per 31 december 2013, bron LEI en Skal). Daarnaast zijn er in Noord-Holland zeer duurzame bedrijven die vanuit bedrijfseconomische motieven niet de certificering biologisch aanvragen maar vaak wel qua duurzaamheid op een vergelijkbaar niveau opereren.</p> <p>In een aantal gebieden in Noord-Holland bestaan mogelijkheden voor het creëren van een BioValley. In potentiële BioValley-gebieden is de concentratie van biologische bedrijven en wil tot samenwerking dusdanig groot dat er kansen zijn voor regionale biologische clustering. Dit verbetert de kansen voor certificering van biologische gronden en voorkomt het proces van 'terugschakeling'. Terugschakeling houdt in dat een biologisch bedrijf stopt en de gecertificeerde landbouwgrond vaak verkocht wordt aan niet-biologische agrariërs. Daardoor daalt het aandeel biologische landbouw.</p> <p>Mogelijke BioValleys zijn: Kop van Noord-Holland (pilot Harenkarspel), Ilperveld, Jisperveld, Laag Holland/Waterland Oost (pilot Natuurboeren), Haarlemmermeer en de aan CONO gelieerde boeren in de Beemster. Kansen liggen er voor de vollegrondsgroenten en de melkveehouderij.</p> <p>Doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Clustering van biologische bedrijven in Noord-Holland: <ul style="list-style-type: none"> • Grond van stoppende agrarische ondernemers biologisch houden of om laten schakelen; • Gangbare bedrijven met een gedeelte biologisch breiden hun biologische areaal uit; • Bestaande biologische bedrijven verbeteren hun landbouwstructuur en breiden uit; • Reguliere agrarische bedrijven verbeteren hun landbouwstructuur. 2. Samenwerking van telers en ketenpartijen in teelt en afzet: Telers zijn succesvol in biologische teelten, stemmen hun vruchtwisseling en machinegebruik af. Telers werken vraaggestuurd in overleg met de afzetpartijen <p>Verwacht resultaat van de BioValley is:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Circa 500 hectare extra biologische teelt in Noord-Holland in de cluster. Realisatie grondruil, bedrijfsverplaatsing, bedrijfsvergroting, regio structuurversterking gehele landbouw; 2. Duurzame samenwerking biologische (omschakelende) telers en ketenpartijen; 3. BioValley is als een biologische groentetuin voorbeeldgebied biologische landbouw voor Nederland. 4. Provincie en gemeenten realiseren met BioValley relevant beleid en BioValley is opgenomen in structuurvisies en bestemmingsplannen als één van de opties voor agrarische structuurverbetering voor zowel biologische als reguliere telers, 5. Samenwerkend bedrijfsleven hanteert biologische landbouw als één van de aanjagers van innovatie in het gebied. <p>Partners van BioValley: Agrarisch bedrijfsleven in Noord-Holland (boeren, toeleverende en afnemende bedrijven, Greenport NHN), Beleidsmakers (gemeenten, provincie) en uitvoerders structuurverbetering landbouw (DLG, Stivas, LTO Noord), Burgers (bezoekers regio).</p>	
Planning	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Pilot Harenkarspel: start 2012 - 2015 2. Onderzoek Haarlemmermeer: start 2014 3. Onderzoek Laag Holland: start 2014 	

Monitoring/evaluatie

1. Pilot Harenkarspel: monitoring via externe stuurgroep (LTO, Ondernemers, GP NHN en PNH), uitvoeringsagenda NHN
2. via programma Biologisch Ondernemen NH (Agenda Landbouw & Visserij)
3. via landbouw beleid (Agenda Landbouw & Visserij)
4. via de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie een weergave laatste stand van zaken.

Naam project/programma	
Modernisering en herstructurering glas	8
Portefeuille(onderdeel)	
Landbouw	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij	
Omschrijving project	
<p>Tuinbouw is een van de belangrijkste motoren van de Nederlandse economie. Om dat te kunnen blijven, heeft Greenport Holland een gereedschapskist ontwikkeld om, ondanks de dalende economische groei, de sector toch te kunnen versterken. De innovatiekracht en de technologische ontwikkelingen van de Nederlandse tuinbouw zijn een voorbeeld voor de rest van de wereld. Om die positie te kunnen handhaven moeten ook de randvoorwaarden voor de tuinbouw goed zijn. Dit houdt in dat deze sector de ruimte moet krijgen die het verdient. De wereld verandert en de tuinbouw verandert mee. (www.modernetuinbouw.nl)</p> <p>De herstructurering van bestaande glastuinbouwgebieden en de aanpak van verspreid liggend glas vraagt om nieuwe en specifieke ruimtelijke instrumenten. Met name voor de differentiatie van gebieden en voor verplaatsen van glas ten behoeve van de ruimtelijke kwaliteit hebben wij nog geen instrumenten ontwikkeld in relatie tot onze ambities in de Structuurvisie. Een visie is nodig voor de aanpak van verspreid liggend glas en de ontwikkeling van instrumenten voor de verplaatsing van deze bedrijven. Voor bestaande gebieden moeten nieuwe ruimtelijke instrumenten worden ontwikkeld die de sanering en herstructurering van deze gebieden op gang brengt.</p>	
Planning	
De uitwerking richting een visie op de aanpak van verspreid liggend glas vindt plaats in de periode 2013-2015. Daarnaast wordt integraal met overheden en bedrijfsleven gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe instrumenten voor de verplaatsing van solitaire glastuinbouwbedrijven en ruimtelijke instrumenten ten behoeve van de sanering en herstructurering binnen bestaande glasconcentratiegebieden.	
Monitoring/evaluatie	
Monitoring en evaluatie vindt plaats in het kader van de uitvoeringsagenda van de Greenport Aalsmeer en de Greenport Noord-Holland-Noord. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	Experimenteerruimte landbouw	9
Portefeuille(onderdeel)	Landbouw	
Relatie Structuurvisie	<p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van Noord-Hollandse cultuurlandschappen <p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij 	
Omschrijving project	<p>Duurzaamheid is momenteel één van de belangrijkste thema's binnen de landbouwsector. De sector heeft te voldoen aan Europese doelstellingen voor onder meer biodiversiteit, het klimaat, water, lucht en bodem. Verduurzaming is daarbij een sleutelwoord voor de toekomstige ontwikkelingen. Provincie Noord-Holland heeft duurzaamheid ook een grote rol gegeven in het landbouwbeleid. Vanuit de Agenda Landbouw en Visserij zet de Provincie Noord-Holland in op een duurzame landbouw met een verantwoorde manier van produceren.</p> <p>Op duurzame landbouw gerichte ontwikkelingen als polydome, agroparken en nieuwe nuts (geotermie, zonneweides, etc.) vragen om experimenteerruimte om nieuwe bebouwingsvormen te ontwikkelen die passen bij ons ruimtelijk beleid in brede zin.</p> <p><u>Agroparken</u></p> <p>In Agroparken zijn diverse agrarische functies inclusief verwerking aan elkaar gekoppeld. De kosten liggen lager, ze leveren meer toegevoegde waarde en de milieulasten zijn minder. Door meer functies en bedrijvigheid aan elkaar te koppelen wordt de bijdrage aan de duurzame ontwikkeling en de economische concurrentie positie van de agribusiness groter.</p> <p>Door de verbinding van agrarische functies vindt er een transitie van de ruimtelijke ontwikkeling in het landschap plaats. Ontwerpend onderzoek naar metropolitane landbouw en duurzame ontwikkeling als onderdeel van de Greenport Noord-Holland Noord en de MRA regio zal de basis leggen voor de verder ontwikkeling van deze agroparken</p> <p><u>Verbinding glas en veehouderij (water/reststroom): onderzoek naar ruimtelijke mogelijkheden om te experimenteren</u></p> <p>In het streven naar een duurzame land- en tuinbouw ontstaan spontaan nieuwe combinaties tussen bedrijven met een ruimtelijke impact. Bedrijven uit de agribusiness worden gekoppeld aan niet-agrarische bedrijven. Combinaties met duurzame en economische meerwaarde vragen om landschappelijke inpassing die niet te voorzien is. Experimenteergebieden kunnen ruimte bieden voor minder stringente ruimtelijke beleidskaders. Waar en hoe is nog niet helder maar zal worden verkend en uiteindelijk worden vertaald in de Provinciale Ruimtelijke Verordening. Een verbijzondering hiervan is gekoppeld aan het voedsel rond de stad. Voedsel produceren dichtbij de stad is één van de uitdagingen in een wereld van sterke urbanisatie en trends als 'local for local.' Ook in de MRA regio speelt deze discussie rond de voedselstrategie van de stedelijke omgeving. Innovatieve oplossingen zijn nodig in de tuinbouw om op een duurzame wijze hoogwaardig voedsel te produceren met minder ruimte, water en energie. Polydome is een innovatief teeltconcept dat inmiddels de ontwerpfase voorbij is en een plek zou kunnen krijgen in het metropolitane landschap. In theorie zijn bijzonder hoge opbrengsten mogelijk met minimale input. Ook kan het gecombineerd worden met het houden van bijen, kippen en vissen. Door inpassing van bijvoorbeeld fruitbomen en bloemen levert het een aantrekkelijk beeld op wat bijdraagt aan het welbevinden van de omgeving.</p> <p>Het Polydome-systeem is een theoretisch ontwerp dat nog een aantal stappen nodig heeft om tot een inpassing in de praktijk te komen. Het doel van het experiment is dat het Polydome concept op den duur een voedingssysteem is dat rendabel is en stad en platteland verbindt.</p> <p><u>Nieuwe nuts</u></p> <p>Op weg naar een meer duurzame en toekomstbestendige land- en tuinbouw, onafhankelijk van fossiele brandstoffen, ontstaan lokaal of regionaal nieuwe energie en warmte combinaties. Combinaties met een ruimtelijke impact die niet te voorspellen is en waar ook nog geen beleid voor ontwikkeld is.</p>	

Voor het behoud en versterken van de internationale concurrentiepositie van de land- en tuinbouw zijn deze nieuwe verbindingen en innovaties wel nodig. Onderzoek is nodig naar de ruimtelijk-economische effecten van de energietransitie waarin landbouw een belangrijke rol speelt. De resultaten hiervan leiden mogelijk tot nieuwe beleidskaders en instrumenten.

Planning

Het project vindt plaats in 2015.

Monitoring/evaluatie

Monitoring en evaluatie zijn gekoppeld aan de visies van de Greenport Aalsmeer en Greenport Noord-Holland Noord en de hieraan verbonden uitvoeringsagenda's. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Programma Groen	10
Portefeuille(onderdeel)	
Natuur	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden <ul style="list-style-type: none"> o We realiseren een robuust samenhangend natuurnetwerk met een hoge biodiversiteit en dragen zorg voor het veiligstellen van dit netwerk - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad 	
Omschrijving project	
<p>Het Programma Groen betreft het uitvoeringsprogramma van de Agenda Groen. Het Programma Groen wordt jaarlijks door ons college vastgesteld en dient als programmering en verantwoording over de uitvoering van de doelen uit de Agenda Groen. In het Programma Groen staan alle projecten die fysieke maatregelen betreffen, waarbij de provincie een financiële of personele investering doet in het groene domein. We willen en kunnen dat niet alleen. Samenwerken met bewoners, private partijen, maatschappelijke organisaties en andere overheden gebeurt bij de projecten.</p> <p>Voor het Programma Groen is de belangrijkste groenopgave het veiligstellen, het inrichten en het duurzaam beheren van de Ecologische Hoofdstructuur. Hierbij zetten wij in op het verwerven en inrichten van gronden die nog niet als Ecologische Hoofdstructuur gerealiseerd zijn.</p> <p>Een groen Noord-Holland wordt niet alleen bereikt met natuurgebieden, maar ook de landschappelijke kwaliteiten zijn van groot belang. Om het landschap te behouden moeten we het landschap beschermen, maar ook ontwikkelen. We blijven investeren in de realisatie van ecologische verbindingzones, zodat soorten zich makkelijker kunnen verplaatsen. De provincie investeert in de realisatie van verschillende voormalige 'Recreatie om de Stad' projecten. Voor deze projecten stellen we in 2014 financiële middelen en capaciteit beschikbaar. Met het Programma Groen krijgen gemeenten duidelijkheid over de beschikbare financiële middelen.</p> <p>We investeren ook in 2014 in de toegankelijkheid van de provinciale groenstructuur voor wandelaars, fietsers en waterrecreanten. Daarbij geven we prioriteit aan de ontwikkeling van regionale routenetwerken en het oplossen van knelpunten in stad-landverbindingen met kernen van meer dan 30.000 inwoners.</p>	
Planning	
<p>Het Programma Groen wordt jaarlijks geactualiseerd. Op 2 april 2013 is het programma voor 2013 vastgesteld. Daarna is er een meerjarig programma van gemaakt. Het Programma Groen 2014-2018 is op 11 februari 2014 door Gedeputeerde Staten vastgesteld. De Agenda Groen zal in 2015 geëvalueerd worden. De planning is dat het Programma 2015-2019 eind 2015 wordt vastgesteld door Gedeputeerde Staten nadat Provinciale Staten de begroting 2015 hebben vastgesteld.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>De actualisatie van het Programma Groen is een jaarlijkse monitoring. Tussentijds vindt er sturing op de projecten plaats door middel van gesprekken. Hierbij wordt er gekeken naar de realisatie van de doelen en de benodigde budgetten en de planning van elk project. Naast de jaarlijkse actualisatie zal er tussentijds één keer per jaar worden gerapporteerd over de voortgang van projecten. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Provinciale uitwerking Ladder voor Duurzame Verstedelijking (voorheen Locatiebeleid)	11
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke ordening	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor economische activiteiten <ul style="list-style-type: none"> o We ontsluiten regionale werklocaties (weg en OV) en bevorderen dat bij besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen bereikbaarheid een sturend element wordt - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting 	
Omschrijving project	
<p>Doel van de provinciale uitwerking Ladder voor Duurzame Verstedelijking is om ervoor te zorgen dat de juiste functie op de juiste plek terecht komt.</p> <p>De Provincie verkent op welke wijze zij een nieuwe invulling kan geven aan het locatiebeleid. De ambitie is dat ruimtelijke ontwikkelingen goed aansluiten bij de kwalitatieve en kwantitatieve omgevingskenmerken, waarvan bereikbaarheid een belangrijke is en dat ruimtelijke ontwikkelingen worden gestimuleerd die goed aansluiten op bestaande weg- en openbaarvervoerinfrastructuur en OV-knooppunten. Dit vindt zoveel mogelijk plaats als provinciale uitwerking van de wettelijke verplichte toepassing van de Ladder van Duurzame Verstedelijking. Om die reden zal de projectnaam locatiebeleid worden vervangen door 'Provinciale uitwerking van de Ladder voor Duurzame Verstedelijking'.</p> <p>De Provincie wil dat bij toekomstige besluitvorming over ruimtelijke ontwikkelingen bereikbaarheid een sturend element wordt. De bereikbaarheidspotentie van een gebied moet optimaal benut worden.</p> <p>Aspecten die hierbij worden meegenomen zijn: noodzaak van locatieonderzoek bij ruimtelijke ontwikkelingen o.a. in verband met multimodale bereikbaarheid, overaanbod plancapaciteit en leegstand, eenduidige begripsbepaling m.b.t. BBG (bestaand bebouwd gebied in de verordening) en BSG (bestaand stedelijk gebied in de Ladder voor Duurzame Verstedelijking) en richtlijnen en voorwaarden vanuit het versterken van OV-knooppunten.</p>	
Planning	
<p>Stap 0: Het evaluatierapport locatiebeleid 2005 is in mei 2013 opgeleverd en input voor stap 1.</p> <p>Stap 1: een verkenning van provinciaal locatiebeleid en de Wet op de ruimtelijke ordening (mogelijkheden, nut en noodzaak) in de vorm van een startnotitie. Besluitvorming hierover vindt plaats medio 2014.</p> <p>Eventueel stap 2: uitwerking (nader in te vullen op basis van stap 1). Dit vindt plaats in 2^e helft van 2014 in de vorm van voorstellen aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten, o.a. via de Ruimtelijke Verordening.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zal de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland	12
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke ordening	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit	
<ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen 	
Duurzaam ruimtegebruik	
<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor landbouw en visserij 	
Omschrijving project	
<p>De gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland betreft de uitvoering van de in maart 2013 door Provinciale Staten vastgestelde gebiedsvisie voor de polder. Centraal in deze gebiedsvisie staat het geven van een sociaal-economische en ecologische impuls aan de polder na het afblazen van het project Wieringerrandmeer.</p> <p>Concreet gaat het om:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het versterken van de agrarische structuur door het uitvoeren van een ingewikkeld proces van kavelruilen, waarbij beoogd wordt dat de Provincie Noord-Holland uiteindelijk geen eigendom meer heeft ten aanzien van gronden en gebouwen in de polder; - De verwerving van 23 ha voor de aanleg van een gecombineerde natuur (Ecologische Hoofdstructuur) en waterberging; - Het verbeteren van het watersysteem in de polder, waardoor ook een gedeelte van de waterbergingsopgave wordt ingevuld; - De aanleg van 7,1 km fietspad, waardoor de Wierdijk recreatief te beleven is en het fietsaanbod in het gebied op een hoger peil wordt gebracht; - Het restaureren van de Wierdijk - Het leveren van een maximale inspanning om de Wierschuur, die een grote cultuurhistorische waarde heeft, voor de toekomst te behouden door het vinden van een geschikte ondernemer; - Het verbeteren van de wegenstructuur in de polder door het aanleggen van 6 passeerhavens. <p>Aan de uitvoering van het Plan van Aanpak, dat in augustus 2013 is vastgesteld, wordt gewerkt door een projectgroep waarin de belangrijkste partijen zitting hebben: provincie, gemeente Hollands Kroon, Hoogheemraadschap Noorderkwartier en Staatsbosbeheer.</p> <p>De gebiedsontwikkeling Polder Waard Nieuwland vormt onderdeel van het programma De Kop Werkt! en de natuuropgave is opgenomen in het Programma Groen.</p>	
Planning	
<p>Met de uitvoering is begonnen na de vaststelling van het plan van aanpak in augustus 2013. Eerste tussentijdse resultaten zijn medio 2014 te verwachten: afronding eerste twee pilots kavelruil en indiening omgevingsvergunning voor fase 1 van de natuur en waterberging. Uitwerking is enerzijds afhankelijk van het verloop van de kavelruilprocessen. Daarnaast is aanleg fietspad en restauratie Wierschuur en Wierdijk afhankelijk van het al of niet krijgen van een bijdrage uit het Waddenfonds.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Monitoring vindt plaats in de staf en stuurgroep De Kop Werkt! Concrete afspraken over evaluatie worden nog gemaakt. In ieder geval zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Onderzoek naar de ruimtelijke en sociaal-economische effecten van energietransitie	13
Portefeuille(onderdeel)	
Ruimtelijke ordening	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid	
- Voldoende ruimte voor het opwekken van duurzame energie	
Ruimtelijke kwaliteit	
Duurzaam ruimtegebruik	
Omschrijving project	
<p>De mondiale voorraad aan fossiele brandstoffen is eindig en dus moet in hoog tempo gekozen worden voor duurzame en hernieuwbare energie. Dit vraagt om een energietransitie. De energietransitie is complex en bevindt zich nog op een abstract niveau. Juist een onderzoek moet de opgave concreter maken op het niveau van de Provincie Noord-Holland.</p> <p>In het Nationale Energieakkoord is vastgelegd dat Nederland in 2020 één van de meest innovatieve landen wil zijn en in 2050 een volledig duurzame energievoorziening hebben. Het Nationale Energieakkoord moet op regionaal niveau worden uitgewerkt en ingevuld.</p> <p>Waar het ooit is begonnen met de winning van turf heeft in de 19e eeuw de winning van aardolie, aardgas en steenkool als belangrijkste energiebronnen de economische ontwikkeling in Nederland maar daarnaast ook de kwaliteit en ruimtelijke mogelijkheden van het landschap (ruimtelijke ordening) sterk bepaald. Een onderzoek naar de ruimtelijke en sociaal-economische effecten van de energietransitie moet ervoor zorgdragen dat vanuit een helder ruimtelijk ordeningsbeleid de kwaliteit van de leefomgeving wordt gewaarborgd. De energietransitie is niet alleen een ruimtelijk vraagstuk maar biedt ook kansen voor het bedrijfsleven en het besteedbaar inkomen van de bewoners van Noord-Holland. Mede door de energietransitie zullen wij anders gaan denken, handelen en zal het ruimtelijk-economisch stelsel ook veranderen. Het onderzoek moet een bijdrage leveren bij het opstellen van ambities ten aanzien van leefbaarheid, bereikbaarheid en economische positie van Noord-Holland. Een ambitie die de provincie niet alleen kan realiseren.</p> <p>Voor de opzet van het onderzoek is gekozen voor een gefaseerde aanpak. Het begint met een verkenning die de nodige onderzoeksvragen moet opleveren. De onderzoeksvragen dienen als basis voor het feitelijk onderzoek. De verkenning is gebaseerd op gesprekken met verschillende innovatieve partijen en deskundigen om zodoende trends en ontwikkelingen goed in beeld te krijgen. Op deze wijze kunnen ook innovatieve en voorbeeld stellende projecten worden aangejaagd. Daarnaast worden kaarten en data verzameld die de effecten van de energieopgave/-transitie ruimtelijk moeten weergeven. Hiervoor wordt de huidige situatie over o.a. energieverbruik in kaart gebracht als ook de mogelijkheden voor energieopwekking en -besparing. Hiermee ontstaat een beeld van de ruimtelijk sociaal-economische opgave en kunnen nadere analyses worden gemaakt. Ook zal op deze wijze duidelijk worden waar nader onderzoek gewenst is.</p>	
Planning	
Het onderzoek is gestart op 1 januari 2014 en tussentijdse resultaten worden eind 2014 verwacht. Het feitelijke onderzoek heeft een langere doorlooptijd en moet vooral input leveren voor nieuw beleid.	
Monitoring/evaluatie	
Monitoring vindt plaats door:	
<ul style="list-style-type: none"> • Een relatie te leggen met de initiatieven die vanuit gemeenten, ontwikkelaars en derden bij de provincie voor advies worden ingediend; • Periodieke ambtelijke en bestuurlijke rapportages; • Ontwerpateliers, bijeenkomsten en werkbezoeken voor gedeputeerde(n); • Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zal de laatste stand van zaken worden weergegeven. 	

Naam project/programma	
Duinpolderweg (verbinding tussen de N206 en de A4)	14
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en vervoer	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken <ul style="list-style-type: none"> o We optimaliseren het netwerk en voegen ontbrekende schakels toe. 	
Omschrijving project	
<p>De Duinpolderweg is een gezamenlijk project van 2 provincies en 4 mogelijk grondgebonden gemeenten en voorziet in een verbinding tussen de greenports Aalsmeer en Bollenstreek en de mainport Schiphol.</p> <p>Het gedeelte N206-N205 is een ontbrekende schakel. Het overige deel is optimalisering van bestaande infrastructuur. In het multidisciplinair ontwikkelde beleidskader investeringsstrategie Noord-Hollandse infrastructuur is de Duinpolderweg ook genoemd als oplossing, omdat zowel de N201 (noordelijk) als de N207 (zuidelijk) 'rood' kleuren. De N206-A4 kan, als oost-west-verbinding, worden gezien als een ontbrekende sport in de ladder .</p> <p>De Duinpolderweg gaat niet alleen over intensiteit en capaciteit. De verbinding dient ook andere doelen. In het kort: het ontlasten van kernen (leefbaarheid), het ontlasten van de bruggen over de Ringvaart en het verbeteren van de oost-west-structuur (historische achtergrond in verband met de aanwezigheid van (letterlijk) de Haarlemmermeer).</p>	
Planning	
<p>De Planstudie is in volle gang. Een PlanMer wordt doorlopen. Deze fase wordt afgerond eind 2014. Vervolgens wordt een BesluitMer gestart. Realisatie van de weg zal niet eerder dan in 2017 plaatsvinden.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Monitoring vindt plaats op projectniveau en als onderdeel van het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur.</p> <p>Regelmatig zijn er bestuurlijke momenten waarop verantwoording wordt afgelegd, decharge wordt gevraagd en de opdracht opnieuw wordt geladen.</p> <p>Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Planstudie verbinding A8/A9	15
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en Vervoer	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimtegebruik - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken <ul style="list-style-type: none"> o We optimaliseren het netwerk en voegen ontbrekende schakels toe. 	
Omschrijving project	
<p>Een nieuwe verbinding tussen de A8 en A9 wordt gezien als de 'missing link' in het rijkswegennet in Noord-Holland, noodzakelijk om bereikbaarheidsproblemen, verkeersveiligheid en leefbaarheid in de regio aan te pakken. Ook voor het bedrijfsleven is deze verkeersader van groot economisch belang.</p> <p>In vervolg op de uitkomst van het MIRT-onderzoek Noordkant Amsterdam hebben Rijk, Provincie Noord-Holland en Stadsregio Amsterdam op 17 oktober 2013 een Uitvoeringsagenda Aanpak Noordkant Amsterdam vastgesteld. De partijen in de stuurgroep A8-A9 zijn in januari 2014 een samenwerkingsovereenkomst (SOK) aangegaan om - ten behoeve van de realisatie van de verbinding A8-A9 in de periode 2018-2020 - gezamenlijk een planstudie fase 1 uit te voeren, te zorgen voor een sluitende begroting en te bepalen hoe het project het beste in de markt kan worden gezet. Partijen hebben in de SOK aangegeven een voorkeur voor de Heemskerkvariant te hebben - uitgevoerd als 2x2 provinciale weg -, omdat deze verkeerskundig vanuit het oogpunt van leefbaarheid en financiën beter scoort dan de andere onderzochte varianten.</p> <p>De komende twee jaar wordt in het kader van de planfase 1 gewerkt aan een gedegen afweging van tracé alternatieven. Binnen die afweging van de oplossingsrichtingen zijn, naast verbetering van de doorstroming, leefbaarheid, ook de mogelijke effecten belangrijk van de nieuwe weg op onder andere het UNESCO werelderfgoed de Stelling van Amsterdam, de doorsnijding van de bestaande wegenstructuur en de natuur en de stikstofdepositie in het gebied. Tegelijk met de inhoudelijke studie wordt gewerkt aan een sluitende begroting en wordt gekeken hoe de markt betrokken kan worden in de ontwikkeling, aanleg en beheer van de nieuwe verbinding.</p> <p>Planfase 1 bestaat uit het opstellen van een Notitie Reikwijdte en Detailniveau (gereed begin 2015), het opstellen van een PlanMER (Milieu Effect Rapportage (gereed begin 2016) tot en met het komen tot een voorkeursalternatief(2016). Deze fase wordt tevens benut om tot afspraken te komen over een sluitende begroting en om de wijze van marktbenadering uit te werken. Dit gebeurt samen met de Stadsregio Amsterdam en de gemeenten Zaanstad, Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest en Velsen en met Rijkswaterstaat.</p>	
Planning	
Planstudie 2014-2017; Realisatie 2018-2020	
Monitoring/evaluatie	
Na realisatie zal het project gemonitord en geëvalueerd worden. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Verkeersmanagement	16
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en Vervoer	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken <ul style="list-style-type: none"> o We optimaliseren het netwerk en voegen ontbrekende schakels toe 	
Omschrijving project	
<p>In het Provinciaal Verkeer en Vervoer Plan (PVVP) staat verkeersmanagement als één van de zeven speerpunten benoemd. Verkeersmanagement is uitgegroeid tot een belangrijk beleidsinstrument. Oorzaak daarvan is dat verkeersmanagement, door het netwerk te optimaliseren, met relatief weinig middelen relatief snel de doorstroming en veiligheid op de weg verbetert. Ook kan de betrouwbaarheid worden verbeterd. Met verkeersmanagement probeert de provincie samen met andere wegbeheerders vraag en aanbod zodanig te beïnvloeden dat deze qua tijd en ruimte zoveel mogelijk op elkaar aansluiten. Bekende (traditionele) verkeersmanagementmaatregelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> · regelen verkeer met verkeerslichten · toeritdosering · dynamische maximumsnelheden · spitsstroken · verkeersinformatie op panelen boven de weg of via andere kanalen (incar) <p>In samenwerking met de andere wegbeheerders worden afspraken hierover vastgelegd in de Netwerkvisie, verkeersmanagement uitwerkingen op gebiedsniveau (GGB) en regelscenario's in de verkeerscentrale. Verkeersmanagement draagt bij aan de doorstroming, verkeersveiligheid en waar mogelijk de leefbaarheid.</p> <p>Het dagelijks managen van het verkeer is een structurele taak en verkort de files (in tijd) en zorgt ervoor dat incidenten sneller worden afgewikkeld. Als de vraag naar infrastructuur structureel hoger is dan het aanbod, zal alleen nieuwe of aanvullende infrastructuur een oplossing zijn. De ambities op het gebied van verkeersmanagement worden vastgelegd in het Beleidskader Verkeersmanagement.</p>	
Planning	
<p>In 2009 is in het PMI 15 miljoen euro gereserveerd voor de ontwikkeling van verkeersmanagement binnen de Provincie Noord-Holland, door middel van het Uitvoeringsprogramma Verkeersmanagement 2009-2013. Dit programma wordt per 31 december 2014 beëindigd en de eindverantwoording van het uitvoeringsprogramma wordt in het eerste kwartaal van 2015 in Gedeputeerde Staten behandeld. Mede op basis van de evaluatie van het uitvoeringsprogramma zijn de ambities voor verkeersmanagement voor de periode tot 2020 geformuleerd. Hierdoor ontstaat een nieuwe beleidscyclus voor de provincie. Daarom is er een beleidskader verkeersmanagement opgesteld waarin wordt aangegeven wat de provincie met verkeersmanagement wil bereiken en wat daar voor nodig is. Dit beleidskader is op 2 juni 2014 vastgesteld door Provinciale Staten. Deze zal verder worden uitgewerkt in het meerjarenplan voor verkeersmanagement (opvolger van het eerdere Uitvoeringsprogramma Netwerkmanagement). Het meerjarenplan wordt in de tweede helft van 2014 voorgelegd aan Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Het uitvoeringsprogramma 2009-2013 is geëvalueerd. Kennis en ervaringen zijn doorvertaald naar het Beleidskader. Hierin zijn meetbare en evalueerbare doelstellingen opgenomen. Er vindt periodiek monitoring plaats en aan het einde van de duur van het beleidskader (2020) zal een eindevaluatie plaatsvinden. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Uitvoeringsprogramma Visie OV 2020	17
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en Vervoer	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken <ul style="list-style-type: none"> o We verbeteren de kwaliteit van het openbaar vervoer in de vorm van nieuwe infrastructuur in de metropoolregio en optimale dienstverlening, service en uitstraling 	
Omschrijving project	
<p>Vanuit de Visie OV 2020 streven we ernaar om meer mensen op een betere manier met ons openbaar vervoer (OV) te bedienen. Daar waar de vraag naar OV groot is, willen we deze vraag maximaal benutten. Dit doen we onder meer door te investeren in een betrouwbaar, snel en toegankelijk stroomlijnnet (Kernnet) en door met de regio te zoeken naar maatwerkoplossingen, daar waar de vraag naar OV minder is. Om de doelstellingen uit de Visie OV te bereiken, werken we momenteel aan een Uitvoeringsprogramma. In 5 deelprogramma's investeren we in haltevoorzieningen, doorstromingsmaatregelen, buurtbusmateriaal, marketing en een pilot op Texel naar vraaggericht OV.</p>	
Planning	
<p>Het programma is in 2012 gestart en wordt in verschillende deelprogramma's tot en met 2016 uitgevoerd.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>De verschillende deelprogramma's worden apart gemonitord. De resultaten van de verschillende deelprogramma's leiden tot de realisatie van de doelstellingen van de Visie OV. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
HOV in 't Gooi (HOV Huizen- Hilversum)	18
Portefeuille(onderdeel)	
Verkeer en Vervoer	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van verkeers- en vervoersnetwerken <ul style="list-style-type: none"> o We verbeteren de kwaliteit van het openbaar vervoer in de vorm van nieuwe infrastructuur in de metropoolregio en optimale dienstverlening, service en uitstraling 	
Omschrijving project	
<p>HOV in 't Gooi is een gezamenlijk regionaal project van de gemeenten Hilversum, Huizen, Eemnes en Laren en de Provincie Noord-Holland. Hiermee is een samenwerkingsovereenkomst gesloten. ProRail, Het Goois Natuurreservaat en Rijkswaterstaat zijn als deelgenoten nauw betrokken bij het project. De gemeente Blaricum besloot haar deelname aan het project stil te zetten. Zij kon zich niet vinden in het door Provinciale Staten vastgestelde tracé. Provinciale Staten hebben op 3 februari 2014 besloten het krediet beschikbaar te stellen voor de verdere voorbereiding en uitvoering van het project HOV in 't Gooi.</p> <p>De doelstelling van het project als geheel is het realiseren van een Hoogwaardig Openbaar Vervoer (HOV) verbinding tussen Huizen en Hilversum die de bereikbaarheid van de Gooi- en Vechtstreek sterk verbetert. Als onderdeel van het regionale HOV-netwerk (R-net) krijgt de regio een frequente, snelle en betrouwbare OV-verbinding met Amsterdam, Schiphol en Almere. Hierdoor wordt Huizen, een van de grootste gemeenten zonder station in Nederland, veel beter ontsloten. Ook Blaricum, Eemnes en Laren krijgen een sterk verbeterde aansluiting op R-net, door de uitbreiding of aanleg van P+R-terreinen met HOV-haltes.</p> <p>Een belangrijk onderdeel van het project is een goede ecologische inpassing bij Anna's Hoeve (Goois Natuurreservaat), onder meer door de aanleg van een ecoduct.</p> <p>De aanleg van het ecoduct past daarnaast in de provinciale doelstelling van het ontsnipperen van Ecologische Hoofdstructuur door de aanleg van ecologische verbindingzones en ecoducten.</p> <p>De achterliggende doelstelling is om door middel van een HOV-verbinding bij te dragen aan een betere bereikbaarheid van de Gooi- en Vechtstreek en daarmee tevens aan de economische en sociale voorzieningen. Volgens de meest recente prognoseberekingen van Bureau Goudappel Coffeng zal in 2020 door de HOV-verbinding de reistijd in de spits tussen Huizen en Hilversum 21 minuten bedragen. De HOV-lijn is daarmee niet alleen sneller dan de huidige lijn 320, maar is vooral een betrouwbaarder vorm van openbaar vervoer.</p> <p>Uit de meest recente gegevens van Goudappel met betrekking tot de vervoerswaarde blijkt ook dat het aantal reizigers gaat toenemen. Nemen we de doorsnede van de A27 in 2020 als uitgangspunt en vergelijken de situatie met en zonder HOV, dan blijkt dat het aantal OV-reizigers toeneemt met 47%.</p> <p>De vrije busbaan biedt kansen om de ruimtelijke kwaliteit te vergroten en de verkeerssituatie te verbeteren. Uitgangspunt is dat groen dat moet wijken, volledig wordt gecompenseerd. De busbaan zal volgens het principe van Duurzaam Veilig worden ontworpen. Belangrijke uitgangspunten daarbij zijn: gescheiden van fiets en voetpaden door middel van hekwerk, kruising van fiets/voetpaden worden minimaal van waarschuwingslicht en akoestisch signaal voorzien. Belangrijke kruispunten worden met een 'verkeersregelinstallatie' ingericht. In Hilversum zullen door het nieuwe tracé bovendien een fors lager aantal bussen over de Emmastraat rijden, 214 in plaats van 416 in de situatie zonder HOV-infrastructuur.</p> <p>Het project HOV in 't Gooi gaat over meer dan een betrouwbare en comfortabele busverbinding met voorzieningen tussen Huizen en Hilversum. We brengen verbeteringen in de omgeving aan door bijvoorbeeld fietspaden aan te leggen, of in Huizen de ontsluiting van het Winkelcentrum Oostermeent te verbeteren. Een nieuwe auto-, fiets- en voetgangerstunnel in Hilversum onder het spoor en de busbaan zorgt voor een veilige kruising, verbetering van de verkeersdoorstroming en ruimtelijke kwaliteit.</p> <p>De huidige infrastructuur (A27, spoorlijn Hilversum-Amersfoort, Weg over Anna's Hoeve) vormt</p>	

een barrière voor doelsoorten (edelhert, ree, das, boommarter, zandhagedis, levendbarende hagedis, hazelworm) in de ecologische verbinding van de noordelijke Heuvelrug. De aanpassingen in dit gebied die samenhangen met het ontwikkelen van de HOV zorgen onder andere door middel van de aanleg van het ecodeuct dat de barrière in de ecologische verbinding wordt opgeheven. Het ecodeuct verbindt de natuur- en leefgebieden aan weerszijden van het spoor en zorgt zo voor ontsnippering van de Ecologische Hoofdstructuur. Er ontstaat een robuuste ecologische verbinding.

Planning

- Voorjaar 2014 Start PIP-procedure
- 2014-2015 Voorbereiding uitvoering, o.a. aanbesteding/keuze aannemer
- Eind 2014 Vaststelling PIP door PS
- 2015 Onherroepelijk PIP
- 2015-2018 Uitvoering projectonderdelen
- Eind 2017 Ingebruikname busverbinding
- 2018 Afronding uitvoering project

Monitoring/evaluatie

Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Uitvoeringskader Waddenkusttoerisme (incl. gebiedsbeschrijving Kop van Noord-Holland als onderdeel Waddengebied)	19
Portefeuille(onderdeel)	
Waddenfonds	
Relatie Structuurvisie	
Ruimtelijke kwaliteit	
- Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen	
Duurzaam ruimtegebruik	
- Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	
Omschrijving project	
<p>In het kader van de totstandkoming van het Uitvoeringskader Waddenkusttoerisme maakt de provincie een gebiedsbeschrijving van de Kop van Noord-Holland als onderdeel van het Waddengebied. Doel hiervan is om de kernkwaliteiten en identiteit van de Waddenkust en haar regio's de basis te laten vormen voor een verdere toeristische ontwikkeling en positionering van het gebied in relatie tot cultuurhistorie, landschapontwikkeling en werelderfgoed van het Waddengebied.</p> <p>Op basis van de door de provincies Fryslân, Groningen en Noord-Holland aangeleverde gebiedsbeschrijvingen wordt een uitvoeringskader voor de gehele Waddenkust opgesteld, waarin de gemeenschappelijke noemers en beleidsuitgangspunten voor het gehele gebied centraal staan. Het uitvoeringskader vormt een nadere uitwerking van de interprovinciale Waddenvisie "Wadden van Allure" en levert de beleidsmatige onderbouwing voor de invulling van het thema 'toerisme en recreatie' binnen het nieuwe Jaarprogramma Waddenfonds 2014-2015. Het dient als toetsingskader bij aanvragen voor het Waddenfonds. Het uitvoeringskader is een verdieping van het pioniersprogramma en bevat een nadere uitwerking van recreatieve 'poorten' en 'parels'.</p> <p>Voor de Noord-Hollandse bijdrage is vooral geput uit vastgesteld beleid en opgedane kennis uit de Leidraad Landschap en Cultuurhistorie, het programma 'Identiteit kustplaatsen', de verkenning 'Kust als troef' en het programmaonderdeel 'Ruimte voor vraag' van 'De Kop werkt!'.</p>	
Planning	
<p>Op 15 september wordt het uitvoeringskader besproken door de stuurgroep Waddenprovincies (Waddengedeputeerden provincies). Kort daarop zal ook de stuurgroep de Kop Werkt! worden geïnformeerd.</p> <p>In oktober is besluitvorming door GS gepland, gevolgd door besluitvorming in het AB Waddenfonds van 11 november.</p> <p>De verwachting is dat als afgeleide van dit uitvoeringskader op 1 januari 2015 het Waddenfonds een subsidieplafond voor de thema's "Recreatie en Toerisme" en "Landschap, werelderfgoed en cultuurhistorie" zal openstellen.</p>	
Monitoring/evaluatie	
Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.	

Naam project/programma	
Meerlaagse waterveiligheid	20
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast	
Omschrijving project	
<p>Waterveiligheid wordt in Nederland gegarandeerd door de primaire keringen. Als we ons in de toekomst echter alleen zouden richten op het verder verhogen en versterken van de dijken, ontstaat uiteindelijk een onhoudbare situatie. Wanneer de keringen rondom een diep gelegen gebied hoger worden, ontstaat een badkuip, waarin de gevolgen van een overstroming ernstiger zijn wanneer het een keer misgaat. Noord Holland ligt voor een groot gedeelte onder de zeespiegel. Het waterveiligheidsaspect werd tot voor kort alleen beschouwd vanuit preventie: hoe zorg ik dat er geen overstroming plaatsvindt (goed beschermd tegen overstromingen door dijken (laag 1)). De laatste jaren is meer aandacht gekomen voor water robuuste ruimtelijke inrichting (laag 2) en optimalisatie van evacuatiemogelijkheden (laag 3). Hiervoor is de term Meerlaagse waterveiligheid (MLV) geïntroduceerd.</p> <p>In buitendijkse gebieden is gelet op waterveiligheidsrisico's sprake van een bijzondere situatie, omdat preventieve bescherming door een primaire kering (laag 1) hier ontbreekt. Toch moet ook in deze gebieden – wanneer er gebouwd mag worden – de waterveiligheid geborgd worden. Ook dit kan met een meerlaagse veiligheidsaanpak.</p> <p>In het Deltaprogramma wordt onder leiding van Deltaprogramma Nieuwbouw & Herstructurering en Deltaprogramma Veiligheid samen met het Rijk, provincies, gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's gewerkt aan het inhoud geven aan de Meerlaagse waterveiligheidsbenadering. Uitgangspunt is de risicobenadering: risico=kans x gevolg. Daarbij blijft de preventie via primaire keringen (laag 1) de basis vormen voor de binnendijkse waterveiligheid.</p> <p><u>Opgave en belang</u></p> <p>In de Deltabeslissing Ruimtelijke adaptatie is de ambitie opgenomen dat Nederland in 2050 klimaatbestendig en waterrobuust is ingericht. De overheden zullen deze ambitie geleidelijk realiseren. In 2020 is het streven om klimaatbestendigheid en waterrobuust inrichten onderdeel te laten zijn van beleid en handelen van alle overheden. Dit betekent onder andere dat in het provinciale beleid verankerd moet worden dat nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen en herontwikkelingen zo weinig mogelijk als redelijkerwijs haalbaar is, tot extra schade of toename van slachtoffers door overstroming mogen leiden. In de provinciale Watervisie die eind 2015 door Provinciale Staten wordt vastgesteld, wordt het nieuwe beleid nader omschreven en worden de provinciale doelen en ambities vastgelegd.</p> <p>Waterrobuuste inrichting moet geborgd worden in ons ruimtelijk spoor en afgestemd worden met andere onderdelen van de fysieke leefomgeving. Dit in afstemming en wisselwerking met de ontwikkeling van een afwegingskader door Deltaprogramma Nieuwbouw en Herstructurering en de provinciale Watervisie.</p> <p><u>Uitwerking</u></p> <p>De borging van de binnendijkse waterveiligheid gebeurt via de primaire keringen (laag 1). In uitzonderlijke gevallen is het noodzakelijk om te kiezen voor “slimme combinaties” van preventiemaatregelen (laag 1), ingrepen in de ruimtelijke inrichting (laag 2) en of rampenbeheersing (laag 3) die gezamenlijk het vereiste beschermingsniveau opleveren. Pilot Marken (zie ook project Markermeerdijken) is hiervan een voorbeeld.</p> <p>Bij nieuwe ontwikkelingen en herstructurering in overstromingsgevoelige gebieden is het van belang dat de gevolgen van een overstroming – met het oog op slachtoffers en economische schade, niet toe nemen. Dit kan voorkomen worden door maatregelen op het vlak van ruimtelijke inrichting en rampenbestrijding (laag 2 en 3). Eén van de beschikbare tools zal een risico(zonerings)kaart zijn. Bezien wordt of in de Provinciale Ruimtelijke Verordening regels moeten worden opgenomen. Deze regels zouden dan bijvoorbeeld in kunnen houden dat in het</p>	

bestemmingsplan wordt aangegeven op welke wijze er rekening gehouden is met overstromingsrisico en welke maatregelen moeten worden genomen om de gevolgen te beperken. Het Deltaprogramma stelt handleidingen op hoe Meerlaagse waterveiligheid in het ruimtelijke beleid kan worden geïmplementeerd.

Ook voor buitendijks gebied kunnen overstromingsgevaaren en risico's in beeld gebracht worden. Onderzocht wordt of daar waar nieuwe ontwikkelingen buitendijks worden toegestaan, een maximaal slachtofferrisico voorgeschreven kan worden dat vergelijkbaar is met het beschermingsniveau binnendijks. Dat vraagt ook buitendijks inzet op laag 2 en 3. Overigens is en blijft bouwen, wonen en werken buitendijks een risico voor de initiatiefnemer. Voor vitale infrastructuur buitendijks (bijvoorbeeld drinkwatervoorziening in de duinen) is een beschermingsniveau gewenst dat vergelijkbaar is met het hoogste beschermingsniveau dat geldt voor het achterland dat door de vitale infrastructuur wordt bediend. Onderzocht wordt of in de Provinciale Ruimtelijke Verordening specifieke voorwaarden voor buitendijkse gebieden moeten worden opgenomen.

Planning

Het project om een overstap te maken van alleen bescherming tegen overstroming via dijken naar een Meerlaagse waterveiligheidsbenadering is al gestart in de vorm van pilots en participatie in landelijke werkgroepen. Dit alles in afstemming en samenwerking met gemeenten, andere provincies, Rijk en waterschappen. Eind 2015 stellen Provinciale Staten van Noord-Holland de Watervisie 2021 vast. Hierin zullen de provinciale ambitie en beleidsdoelen voor Meerlaagse waterveiligheid nader zijn uitgewerkt. In het Uitvoeringsprogramma behorend bij de Watervisie zal worden aangegeven hoe de provinciale ambitie wordt ingevuld en uitgevoerd. Daarnaast zullen de ruimtelijke aspecten van dit onderwerp worden meegenomen bij de actualisering van de Structuurvisie en de bijbehorende verordening, waarvan het ontwerp rond de verkiezingen van Provinciale Staten ter visie wordt gelegd.

Monitoring/evaluatie

De meerlaagse veiligheidsbenadering wordt opgenomen in de Watervisie en zal in dat kader gemonitord en geëvalueerd worden. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
Uitrol voorzieningenniveau zoetwater in de Haarlemmermeer	21
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid - Voldoende schoon drink-, grond- en oppervlaktewater <ul style="list-style-type: none"> o We bepalen de (on)mogelijkheden van het Noord-Hollandse watersysteem voor nieuwe ruimtelijke functies. 	
Omschrijving project	
<p>Door het uitrollen van het voorzieningenniveau zoetwater worden de (on)mogelijkheden van het van het watersysteem bepaald en willen we in dialoog met de gebruikers afspraken maken hoe ze hiernaar kunnen handelen door bijvoorbeeld te investeren in waterbesparende maatregelen.</p> <p>De afgelopen jaren hebben we, met het opstellen van functiefaciliteringskaarten voor een aantal ruimtelijke functies in heel Noord-Holland en voor het gebied Laag-Holland, verkend welke inspanning en kosten er nu en in de toekomst gemoeid zijn voor de waterbeheerder om functies van het juiste (kwaliteit, kwantiteit) water te voorzien. Dit instrument richtte zich bovenal op de kosten van waterinvesteringen en waterbeheer om functies te kunnen blijven faciliteren, los van het feit of het aanbod aan water ook beschikbaar is. In het beleidsontwikkeltraject is met het vastgestelde Deltaprogramma (deelprogramma zoetwater) de focus verlegd van waterkosten naar waterbehoefte en wordt de mate van het voorzieningenniveau van beschikbaar zoetwater nader verkend. In de toekomst zal naar verwachting het zoetwatertekort namelijk vaker en langduriger optreden. De Deltabeslissing gaat er van uit dat er na optimalisatie van het hoofdwatersysteem en het regionale watersysteem in combinatie met maatregelen bij de gebruikers tot 2050 geen grote ingrepen nodig zijn.</p> <p>Om het voorzieningenniveau uit te werken wordt gestart met een project in de Haarlemmermeer. Die droogmakerij vraagt veel water voor doorspoeling om eutrofiering en verzilting tegen te gaan zodat de landbouw en de natuur zo lang mogelijk van zoetwater kunnen worden voorzien. In extreem droge tijden is het aandeel van de zoetwatervraag van de Haarlemmermeer relatief heel groot. Terwijl juist in extreem droge tijden de wateraanvoer beperkt wordt doordat de aanvoer bij Gouda wordt gestaakt in verband met externe verzilting en via de calamiteitenvoorziening 'Kleinschalige Water Aanvoer' veel minder kan worden aangevoerd. Op den duur zal het waterschap niet alle functies optimaal kunnen faciliteren. Door waterbesparing bij gebruikers (vermindering van de watervraag) in de Haarlemmermeer kunnen functies langer van zoetwater worden voorzien.</p> <p>Bij de uitrol worden waterschap, gemeente en gebruikers (landbouw, natuur en recreatie) betrokken.</p>	
Planning	
Het project is in maart 2014 van start gegaan met een startbijeenkomst met waterbeheerder en gemeente. Het project wordt gefaseerd aangepakt: Fase 1 informatie verzamelen Fase 2 dialoog voeren Fase 3 afspraken maken	
Monitoring/evaluatie	
In ieder geval zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.	

Naam project/programma	
Meegroeiconcepten kustplaatsen	22
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid	
- Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast	
Omschrijving project	
<p>Op korte termijn spelen in de Provincie Noord-Holland geen acute veiligheidsvraagstukken langs de kust, zoals dit in Petten het geval was (Zwakke Schakels). Echter, op de lange termijn zal op diverse locaties langs de Noord-Hollandse kust de waterveiligheid meer urgentie vragen. Daarnaast bestaat de (regionale) opgave om de ruimtelijke kwaliteit van de kustplaatsen te bevorderen met de ambitie om de kust de gouden rand van Nederland te laten zijn. Meegroeiconcepten zijn handreikingen om de versterking van een kering en de inrichting en gebruik van een gebied in en om de kering in samenhang vorm te geven. Met andere woorden: een integrale uitwerking waarbij een duurzame en lange termijnveiligheid hand in hand gaan met de ruimtelijke ontwikkeling in een gebied.</p> <p><u>Opgave en belang</u></p> <p>De gemeenten zijn de trekkers van het proces om tot een meegroeiconcept te komen. De provincie heeft een faciliterende rol, waarin de nadruk vooral ligt op het vlak van procesbegeleiding. De meegroeiconcepten hebben een sterk verband met de opgave in de regio om de identiteit van de kustplaatsen te versterken in combinatie met kwaliteitsverbetering en versterking van de vrijetijdseconomie, zoals deze is vermeld in onze provinciale Strategische Agenda Kust. Met de meegroeiconcepten geven wij tevens invulling aan onze kerntaak in het ruimtelijk domein.</p> <p>Het provinciale belang ligt in het wegnemen van de onzekerheid vanuit het perspectief van waterveiligheid, die de ruimtelijke, economische en ecologische ontwikkeling van de kustplaatsen en de regio belemmert. Het scheppen van zekerheid voor private partijen en gemeenten gebeurt door te kiezen voor een specifiek meegroeiconcept, waarvan het uitgangspunt is om deze in bestuurlijke afspraken te bekrachtigen. Onze meerwaarde ligt op beleidsmatig niveau, samenwerken op regionaal en lokaal niveau en benutten van het bestaande netwerk (o.a. Deltaprogramma). Hier ligt (vooralsnog) geen financiële opgave voor de provincie.</p> <p><u>Uitwerking</u></p> <p>In overleg met de kustgemeenten hebben wij de volgende drie 'parels' aangedragen, die hun plek hebben gekregen in de Nationale Visie Kust: Den Helder, Velsen (IJmuiden) en Zandvoort. Parels zijn locaties met een ontwikkelpotentie en een opgave om toekomstige ruimtelijke ontwikkeling te faciliteren ten behoeve van een opwaardering van de kust. Iedere parel heeft haar eigen specifieke vraagstukken.</p> <p>Van de publieke partijen vragen wij allereerst hun (bestuurlijk) commitment om mee te denken over het type meegroeiconcept voor één van de drie parels langs de Noord-Hollandse kust. Wij vragen van veiligheidspartijen om zich nu al uit te spreken over de aanpak van de veiligheidsopgaves en niet te wachten tot het moment dat de waterveiligheid daadwerkelijk in het gedrang komt. Dit vraagt om een andere aanpak, een andere denkwijze en een visie op de lange termijn.</p> <p>Samenwerking tussen partijen is hierbij van groot belang. Inhoudelijk zullen partijen integrale afwegingen durven te nemen, waaronder in relatie tot de kustversterking (o.a. zandsuppleties). Van het Hoogheemraadschap zal gevraagd worden om te zoeken naar lokale flexibiliteit in reserveringszones in samenhang met de keuze voor een meegroeiconcept. Uitgangspunt is om de keuze voor een meegroeiconcept te bekrachtigen in bestuurlijke afspraken en waar nodig op te nemen in beschikbare planvormen. Iedere parel vraagt echter om maatwerk.</p>	

Tegelijk met het publieke speelveld zijn diverse (semi-)private partijen aangehaakt bij het proces om tot een meegroeiconcept te komen. Wij vragen van private partijen om (financieel) te investeren in de ruimtelijke ontwikkeling aan de hand van de (beleidsmatige) ruimte die de publieke partijen creëren.

Planning

De processen in Den Helder, Velsen en Zandvoort zijn in gang gezet. Aangezien de meegroeiconcepten anticiperen op een lange termijn actie en gezien de verschillende locaties met hun eigenschappen kan vooralsnog geen tijd van oplevering worden aangegeven. De tussentijdse resultaten zullen bestuurlijke afspraken zijn, waar in principe een keuze voor een meegroeiconcept wordt vastgelegd. Dit kan in 2014 worden bereikt, waarna een verdere (ruimtelijke) uitwerking in de jaren daarna zal plaats vinden. De (ruimtelijke) uitwerking vormt feitelijk gezien geen onderdeel van de meegroeiconcepten.

Monitoring/evaluatie

Onze ambitie en visie op meegroeiconcepten zijn later terug te vinden in de Watervisie 2016-2021. Evaluatie en monitoring vinden tussentijds plaats. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.

Naam project/programma	
De Nieuwe Afsluitdijk (DNA)	23
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
Klimaatbestendigheid - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast Ruimtelijke kwaliteit - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen Duurzaam ruimtegebruik - Voldoende en gedifferentieerde ruimte voor recreatieve en toeristische voorzieningen	
Omschrijving project	
<p>Het programma DNA haakt aan op het versterken van de Afsluitdijk en het vergroten van de spuicapaciteit vanuit het IJsselmeer. Versterking van de dijk en vergroten van de spuicapaciteit zijn nodig om de gevolgen van een veranderend klimaat op te vangen. Rond de dijkversterking door Rijkswaterstaat is door de regio een programma opgesteld dat gericht is op ruimtelijke-economische ontwikkeling, herstel van natuurwaarden en duurzame energie. De provincie Noord-Holland neemt als één van de regionale partners deel aan dit programma, samen met de provincie Friesland en de gemeenten Hollands Kroon, Harlingen en Sudwest Fryslân.</p> <p>Het programma DNA omvat een palet aan projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling, duurzame energie, recreatie en toerisme, verkeer en ecologie. Noord-Holland richt zich vooral op ruimtelijk-recreatieve ontwikkeling van het gebied rond Den Oever (Waddenpoort en de Kazematten) en het Monument, de realisatie van duurzame energieprojecten (stromingsenergie en zonne-energie) en de Vismigratierivier voor het herstel van de ecologische verbinding tussen IJsselmeer en Waddenzee. De vismigratierivier komt weliswaar op Fries grondgebied te liggen, maar het effect is er ook voor Noord-Holland. De ontwikkelingen rond Den Oever staan in nauwe relatie met het programma ‘De Kop werkt’. Bovendien sluiten de ontwikkelingen rond de Afsluitdijk en Den Oever aan bij de interprovinciale Waddenvisie “Wadden van Allure”.</p> <p>De huidige Afsluitdijk heeft een iconische waarde. Het hele programma is gericht op het behouden en vergroten van de ruimtelijke kwaliteit van de dijk en haar omgeving. Daartoe is een Masterplan Beeldkwaliteit opgesteld, dat richtinggevend is voor zowel de versterking als de regionale ambities.</p>	
Planning	
De versterking door Rijkswaterstaat verkeert momenteel in de planfase en in 2016 vindt de aanbesteding plaats. Delen van de regionale ambities kunnen in deze aanbesteding meegenomen worden en volgen dezelfde planning. In 2017 start de uitvoering en in 2021 is die gereed. Ambities die geen relatie hebben met de versterking door Rijkswaterstaat kennen een eigen planning, maar deze zal toch min of meer gelijk op gaan lopen met die van de versterking.	
Monitoring/evaluatie	
Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie wordt de laatste stand van zaken weergegeven.	

Naam project/programma	
Dijkversterking Hoorn – Amsterdam (Markermeerdijken)	24
Portefeuille(onderdeel)	
Water	
Relatie Structuurvisie	
<p>Klimaatbestendigheid</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende bescherming tegen overstroming en wateroverlast <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor voldoende ruimte voor het verbeteren, aanpassen en vernieuwen van de waterkeringen, watersystemen en piek- en calamiteitenbergingen met aandacht voor de robuustheid en de ruimtelijke kwaliteit bij de dijkverbeteringen. <p>Ruimtelijke kwaliteit</p> <ul style="list-style-type: none"> - Behoud en ontwikkeling van cultuurlandschappen - Behoud en ontwikkeling van natuurgebieden <ul style="list-style-type: none"> o We realiseren een robuust samenhangend natuurnetwerk met een hoge biodiversiteit en dragen zorg voor het veiligstellen van dit netwerk - Behoud en ontwikkeling van groen om de stad <ul style="list-style-type: none"> o We behouden, versterken en ontwikkelen de metropoolregio en de bijbehorende groenblauwe structuur met extra ambitie voor de recreatiemogelijkheden 	
Omschrijving project	
<p>Circa 33 kilometer van de 50 kilometer dijken tussen Hoorn en Amsterdam is in 2006 afgekeurd en voldoet niet aan de veiligheidseisen om het water te keren. Met het Rijk is afgesproken dat de veiligheid voor 2022 op orde moet zijn. Het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) is officieel initiatiefnemer van de dijkversterking.</p> <p>In het kader van de voorbereiding en uitvoering van de dijkversterking Hoorn-Edam- Amsterdam (Markermeerdijken) is door het HHNK, het Rijk en de provincie een Kader Ruimtelijke Kwaliteit opgesteld. De provincie zal het dijkversterkingsplan hieraan toetsen. Ruimtelijke kwaliteit is één van de speerpunten in de provinciale Structuurvisie. Door aan de dijkversterking de realisatie van extra wandel- /fietspaden, voorzieningen voor de kleine watersport en extra natuur te koppelen wordt invulling gegeven aan meerdere doelen van de provinciale Structuurvisie.</p> <p>Een dijk wordt eens in de 50 jaar versterkt en daarom is het van belang om provinciale doelen die aansluiten bij de dijkversterking en waarvoor cofinanciering beschikbaar is mee te koppelen. Dit vergroot de kans op realisatie en op kostenbesparing bij het aanbesteden.</p> <p>Voor Marken voert Rijkswaterstaat een pilot meerlaagse veiligheid uit. Hierbij is het versterken van de dijk van Marken een terugvaloptie. De realisatie van meerlaagse veiligheid in combinatie met ruimtelijke kwaliteit speelt ook hier en zeker wanneer er wordt teruggevallen op een reguliere dijkversterking.</p>	
Planning	
<p>De voorbereiding van het project is gestart in 2010.</p> <p>GS hebben in juli 2014 het Kader Ruimtelijke Kwaliteit voor de dijkversterking Hoorn – Amsterdam vastgesteld.</p> <p>Aan PS zal eind 2014 worden gevraagd financiën beschikbaar te stellen voor het toevoegen van extra ruimtelijke kwaliteit aan de dijkversterking Hoorn- Amsterdam.</p> <p>In 2015 zal er een definitief plan voor de dijkversterking Hoorn – Amsterdam worden opgesteld waarin veiligheid en ruimtelijke kwaliteit de leidende principes zullen zijn.</p>	
Monitoring/evaluatie	
<p>Het dijkversterkingsproject Hoorn – Amsterdam wordt uitgevoerd in de periode 2016 tot en met 2021. Aan GS/PS wordt periodiek de voortgang gerapporteerd over zowel de veiligheid als de ruimtelijke kwaliteit. Ook voor Marken zal dit op een vergelijkbare wijze worden gedaan. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

Naam project/programma	
Actualisatie Regionale Actie Programma's Wonen	25
Portefeuille(onderdeel)	
Wonen	
Relatie Structuurvisie	
<p>Duurzaam ruimtegebruik</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende en op de behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen voor de kaders voor voldoende en passende huisvesting en stimuleren het proces van regionale afstemming 	
Omschrijving project	
<p>Momenteel wordt het instrument Regionale Actie Programma (RAP), als uitvoeringsinstrument van de provinciale woonvisie, geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie wordt een plan van aanpak geschreven voor de zogenaamde RAP's 2.0. De insteek is regionale vraaggestuurde kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwprogrammering.</p> <p>In het besluit van Gedeputeerde Staten over de evaluatie van het provinciale beleid voor Collectief Particulier Opdrachtgeverschap (CPO) en de beleidsreactie hierop, is aangegeven dat in de RAP's 2.0 ook afspraken worden gemaakt over zelfbouwlocaties in de regio's. Zelfbouw is de ultieme mogelijkheid voor consumenten om woonwensen te realiseren, waardoor het goed past bij een vraaggestuurde woningbouwprogrammering.</p> <p>Betrokken partijen zijn per regio verschillend en bestaan in ieder geval uit gemeenten, de Provincie Noord-Holland, marktpartijen en woningcorporaties.</p> <p>De actualisatie zal resulteren in allereerst een plan van aanpak RAP's 2.0 en vervolgens een RAP 2.0 per regio.</p>	
Planning	
<ul style="list-style-type: none"> - Plan van aanpak RAP's 2.0: oktober 2014 – mei 2015 - De periode van de huidige RAP's loopt tot 1 januari 2016, het moment dat de bestaande RAP's 1.0 ten einde lopen. Vanaf dat moment start het traject van het RAP 2.0. Er zijn echter regio's die mogelijk eerder zullen starten. 	
Monitoring/evaluatie	
<ul style="list-style-type: none"> - De voortgang van de RAP's monitoren we jaarlijks in de woningbouwmonitor en in de jaarlijkse bestuurlijke overleggen per regio. - De RAP's 2.0 zullen aan het einde van de periode worden geëvalueerd. - Bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie zal de laatste stand van zaken worden weergegeven. 	

Naam project/programma	
Binnenstedelijk bouwen	26
Portefeuille(onderdeel)	
Wonen	
Relatie Structuurvisie	
Duurzaam ruimte gebruik	
<ul style="list-style-type: none"> - Voldoende op behoefte aansluitende huisvesting <ul style="list-style-type: none"> o We zorgen ervoor dat de woningvraag zoveel mogelijk binnen BBG wordt gerealiseerd. 	
Omschrijving project	
<p>Het project Binnenstedelijk bouwen bevat een viertal onderdelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een notitie over rol van de provincie ten aanzien van binnenstedelijke woningbouw • Onderzoeken binnenstedelijk bouwen: <ul style="list-style-type: none"> o deel A. onderzoek naar de maatschappelijke baten van binnenstedelijk bouwen, o deel B. onderzoek naar de effectiviteit van verschillende instrumenten die gebruikt kunnen worden ter stimulering van binnenstedelijk bouwen. • Opstellen stimuleringsregeling binnenstedelijk bouwen • Opstellen uitvoeringsregeling stads- en dorpsontwikkeling 	
<u>Onderzoeken</u>	
<p>Gelet op de Ladder voor duurzame verstedelijking, zoals ook opgenomen in onze Structuurvisie, willen wij in het kader van ons hoofdbelang duurzaam ruimtegebruik binnenstedelijk bouwen ondersteunen en stimuleren. In september 2013 zijn hiertoe onderzoeken afgerond naar de ruimte voor woningbouw binnen Bestaand Bebouwd Gebied en de kosten van binnenstedelijk bouwen versus de kosten van bouwen op uitleglocaties. De belangrijkste conclusies zijn als uitgangspunt genomen voor verdere beleidsvorming. Gebleken is dat er behoefte bestaat om meer onderzoek uit te voeren naar de maatschappelijke baten van binnenstedelijk bouwen en het instrumentarium dat gebruikt kan worden bij de stimulering hiervan.</p>	
<u>Ontwikkeling regelingen</u>	
<p>Voortbordurend op de al eerder verzamelde gegevens voor het onderzoek naar het kostenverschil tussen binnenstedelijk bouwen en bouwen op uitleglocaties kunnen de verschillende kosten- en opbrengstenposten verder worden uitgesplitst. Hieruit wordt vervolgens duidelijk welke kosten extra drukken op de exploitaties en welke opbrengsten achter blijven. Gekoppeld aan de provinciale belangen ontstaat er zo een beeld op welke exploitatieonderdelen wij een bijdrage zouden kunnen leveren. Tegelijk wordt bekeken op welke wijze verschillende bekende en innoverende instrumenten kunnen worden ingezet om op verantwoorde wijze invulling te geven aan de bijdrage aan binnenstedelijk bouwen. Deze informatie dient als input voor de op te stellen stimuleringsregeling binnenstedelijk bouwen. Naast deze regeling wordt tevens een uitvoeringsregeling stads- en dorpsontwikkeling opgesteld, die voortvloeit uit het besluit van Gedeputeerde Staten over het amendement 'economie en werkgelegenheid'.</p>	
Planning	
<ul style="list-style-type: none"> • Opstellen van een notitie over rol van de provincie tav binnenstedelijke woningbouw: start april 2014, oplevering oktober 2014 • Onderzoeken binnenstedelijk bouwen: <ul style="list-style-type: none"> o deel A. onderzoek naar de maatschappelijke baten van binnenstedelijk bouwen: start april 2014, oplevering september 2014 o deel B. onderzoek naar de effectiviteit van verschillende instrumenten die gebruikt kunnen worden ter stimulering van binnenstedelijk bouwen): start april 2014, oplevering september 2014 • Opstellen stimuleringsregeling binnenstedelijk bouwen: start september 2014, oplevering februari 2015 • Opstellen uitvoeringsregeling stads- en dorpsontwikkeling: start april 2014, oplevering december 2014 	
Monitoring/evaluatie	
<p>Voor de op te stellen regelingen zal een evaluatiemoment worden ingepland. Daarnaast zal bij de jaarlijkse actualisatie van het Uitvoeringsprogramma Structuurvisie de laatste stand van zaken worden weergegeven.</p>	

5. Af te voeren projecten en programma's

Projecten af te voeren (afgerond/ vervallen/ geen project/ andere fase/ overgaan in ander project)			
	Naam project	Portefeuille	Opmerkingen
1.	Leidraad Landschap en Cultuurhistorie	Cultuur en Ruimtelijke Ordening	Is instrument, geen project
2.	Onderzoek optimale benutting bestaand havengebied	Havens	Gaat over in Uitvoering visie NZKG
3.	Onderzoek permanente bollenteelt	Landbouw	Gezien de ontwikkelingen op de bollenmarkt is er vanuit de sector aangegeven dat er geen behoefte is aan extra gebieden voor de permanente bollenteelt. Groeiende bedrijven voorzien in hun behoefte aan extra grond door overname van stoppende bedrijven. Daarnaast worden ook extra percelen gehuurd buiten de Provincie Noord-Holland. Een onderzoek naar extra locaties voor permanente bollenteelt, zoals vooraf bij de totstandkoming van de structuurvisie bezien met de sector en overige stakeholders, is hierdoor niet meer relevant.
4.	Onderzoek verbredingsmogelijkheden agrarische percelen	Landbouw	Afgerond GS 5 juni 2013 , cie RM 12 september 2013.
5.	Onderzoek strategische reserve glastuinbouw	Landbouw	Afgerond bij vaststelling voorliggend UVP
6.	Glasdriehoek	Landbouw	Gaat over in project modernisering en herstructurering glas
7.	Greenport Aalsmeer	Landbouw	Gaat over in project modernisering en herstructurering glas
8.	Agriport, agribusiness complex Noord-Holland Noord en floriade 2011	Landbouw	Gaat over in project modernisering en herstructurering glas
9.	Ontwikkeling Kop van NH	Landbouw en Ruimtelijke Ordening	Gaat over in De Kop Werkt!
10.	Onderzoek landgoederen	Landschap	Vervangen door de leidraad nieuwe landgoederen met de vaststelling van de agenda Groen GS 15 januari 2014 en PS 11 maart 2014.
11.	Eisen aan Duurzaam Bouwen	Milieu	Is instrument/ subsidie
12.	Ruimtelijke koppelingen energiebesparingen, duurzame warmtevoorziening en opwekking duurzame energie	Milieu	Gaat over in onderzoek ruimtelijke en sociaaleconomische effecten energietransitie
13.	Pilot EHS in bestemmingsplannen	Natuur	Afgerond bij de oplevering Alterra rapport 'Borging van de Ecologische Hoofdstructuur in bestemmingsplannen' (2011).
14.	Agenda recreatie en toerisme 2008 - 2011	Recreatie en Economie	De agenda is vervallen. Het onderdeel toerisme is overgegaan in de Economische Agenda en het onderdeel recreatie in de Agenda Groen.
15.	Integrale gebiedsontwikkeling Wieringerrandmeer	Ruimtelijke Ordening	Project is reeds gestopt in 2010.
16.	ARO	Ruimtelijke Ordening	Is instrument, geen project
17.	Task Force Ruimtewinst	Ruimtelijke Ordening	Is instrument, geen project
18.	Monitor vraag/aanbodontwikkeling	Ruimtelijke Ordening	Vervangen door de evaluatie structuurvisie
19.	KNSF (De Krijgsman)	Ruimtelijke Ordening	Nieuwe fase, geen rol PNH

Projecten af te voeren (afgerond/ vervallen/ geen project/ andere fase/ overgaan in ander project)			
	Naam project	Portefeuille	Opmerkingen
20.	Ruimtelijk uitvoeringsprogramma (cie van der Zwan)	Schiphol	Samenwerkende partijen hebben besloten het Amsterdam Luchthaven Initiatief (ALI) op te heffen
21.	Projectverkenning ruimtelijke ambitie OS2028	Sport	Project liep niet. Vanuit het coalitieakkoord is bekeken waar kansen en mogelijkheden liggen. Vanaf 2016 kunnen plannen met betrekking tot ruimtelijke investeringen concreet worden. Mogelijk wordt het project dan opnieuw opgevoerd.
22.	Onderzoek laad- en loswallen	Verkeer en Vervoer	Geen project GS 5 juni 2013 , cie RM 12 september 2013
23.	Infrastructurele aanpassingen	Verkeer en Vervoer	Gaat over in het project A8/A9
24.	Behoud en ontwikkeling van transportnetwerken	Verkeer en Vervoer	Het project heeft geen prioriteit meer in het huidige collegeprogramma
25.	Netwerkverbetering OV	Verkeer en Vervoer	Gaat over in Uitvoeringsprogramma Visie OV 2020
26.	Locatiebeleid	Verkeer en Vervoer en Ruimtelijke Ordening	Gaat over in uitwerking ladder duurzame verstedelijking
27.	Integrale gebiedsontwikkeling Amstelgroen	Water	Afgerond bij vaststelling voorliggend UVP
28.	Functiefacilitering	Water	Gaat over in uitrol voorzieningenniveau Haarlemmermeer
29.	Provinciale Woonvisie	Wonen	Is beleidskader, geen project